

Életünk

Ungar. r. kath. Seelsorgeamt
1010 Wien, Stephansplatz 5/3/2
52-00-222

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

II. évfolyam 3. szám (3. Jahrgang Nr. 3.)

A Z St.Gallen — Megjelenik havonta — Erscheint monatlich

1970 március 1.

Isten nagy tettei

Krisztus az első pünkösdön mutatta be és adta át egyházát az emberiségnek. Az eseményt, amelynek keretében ez Jeruzsálemben végbement, Lukács evangélista jegyezte fel az Apostolok Cselekedeteiben (2, 1-41). Ezt a rövid szentírási részletet szokás az egyháztörténelem első lapjának, bevezetésének tekinteni. A zsidók a templomba siettek hálát adni a mózesi történetért és az aratásért, a mustármaghoz hasonlítható kicsi keresztény csoport pedig «egy emeleti teremben» gyűlt össze (Ap. Csel. 1, 13). A tiszta ég alatt hirtelen szélvihar támadt a körül a ház körül, melyben az apostolok és tanítványok tartózkodtak és benn a teremben szétoszló tüzes nyelvek ereszkedek le valamennyiükre. «Mindnyájan elteltek Szentlélekkel és különféle nyelveken kezdtek beszélni.»

A szokatlan zaj irányába emberek tódultak, úgyhogy nagy tömeg verődött össze, amelynek a házból kilépő apostolok elmagyarázták a bent végbement eseményeket. A nem arámi anyanyelvűek is megértették őket s álmélkodva kérdezték: «Hogyan hallhatjuk mindegyikünk a saját nyelvén az Isten nagy tetteit?» Közben az összesereglett nép megindult az apostolok után a templomterre, ahol «Péter az apostoloktól körülzárva előlépett» és beszédet tartott az Isten nagy tetteiről: 1. Az emberré lett Isten Fia megváltotta keresztalálával a világot. 2. Az Atya elfogadta Krisztus áldozatát, amiről feltámadása kezkezdik. 3. Az Isten-ember felment a mennybe s megdicsőült ott ül az Atya jobbán. 4. Onnan küldte el Szentlelkét, hogy irányítsa az egyház munkáját. Ezek az Isten nagy tettei s ezek tartalmából kell kiolvasni az egyház küldetését és hivatását.

A megváltás

Isten már a Szentírás első lapjain kinyilatkoztatta, hogy milyen cél lebegett előtte, amikor megteremtette az embert. A paradicsomról szóló jelképes leírás világosan előadja, hogy az Isten halhatatlan lelket «lehelt» a saját képére és hasonlatosságára teremtett emberbe és felemelte a természetfölötti életre. Felruházta a megszentelő kegyelemmel és bizonyos kiváltságokkal, mint pl. az ösztönök uralmától és a haláltól való mentességgel. Végig ebben a kiváltságos állapotban élhetett volna, ha aláveti magát Isten természetfölötti uralmának.

Az ember azonban megszegte Isten parancsát, vagyis szembehelyezkedett akaratával: az öncélúságot és a tőle való függetlenséget választotta. Ennek képletes ábrázolása a gyümölcsévés, amelyből nyilvánvalóan kitűnik, hogy a bukást az ember kevélysége okozta: olyan akart lenni, mint az Isten! Ha összehasonlítjuk a teremtéstörténet szövegét a pogány komogóniákkal és mitológiákkal, teljes joggal elvethetjük a szentírási bűnbeesés mítikus magyarázatát. A történelemben sokszor látjuk, hogy az ember önmagát, saját evilági érdekeit, teszi meg cselekedetei mértékévé. Bizonyos tetszetős — de nagyon zavaros — bölcselati elgondolások alapján a jelen korban is azt hiszi egy megtévedt csoport, hogy a természetben önmagát kifejtő Eszme bennük éberrendt öntudatra és Nitzschével szajkózzák: Ha volna Isten, nem viselhetném el, hogy ne én legyek az isten! Ha ezt a történelemben gyakran visszatérő jelenséget szem előtt tartjuk, megértjük, hogy az öntudatra ébredt ember, aki minden másnál különbnek ismerte meg önmagát, könnyen a természet urának érezhette magát.

A bűn és világa méreteivel és kihatásaival nyilván az ember fölé magasodik, amelytől minden erőfeszítéssel se tudta magát megszabadítani. Ez a kétségbevonhatatlan tény azt mutatja, hogy az erkölcsi rossz, amely csak személy műve lehet, nem származhatik egyedül az ember bűnéből. Természetesen semmiképpen sem lehet annak oka a végtelenül szent Isten, vagy egy ellenlábás gonosz isten. A teológia mellett a bölcsélet is megmutatja, hogy egy jó és egy rossz öselvről vallott felfogás tarthatatlan. Az erkölcsi rossznak a szerzője csak a bukkott angyal lehet, amint azt a kinyilatkoztatás tanítja, aki az Isten alatt áll, de az emberről hatalmasabb. Ő a világ fejedelme, akinek a hatalmából Jézus megváltott bennünket.

A föltámadás

Az üdvrend második nagy tette Jézus föltámadása. A föltámadás ténye kezkezdik arról, hogy a mennyei Atya kibékült velünk és elfogadta Fia értünk bemutatott áldozatát. Így a föltámadás tényéből bizonyosodhatunk meg teljesen arról, hogy a megváltás megtörtént. A keresztény hitvédelem ezért se mondhat le arról, hogy Jézus föltámadásának tényét tudományosan is igazolható történelmi eseménynek tartsa. Az olyan kifogások, hogy a föltámadásnak nem volt szemtanúja vagy hogy Jézus csak barátainak mutatta meg magát és ellenségeinek nem jelent meg, nem érvek a föltámadás hitelességével szemben. A tudományos kutatás el tud menni az apostolokig és tanúskodásukat, szavahihetőségüket és megbízhatóságukat a legpontosabb tudományos kutatásnak vetheti alá. Bőségesen ott vannak a történelmi tények, többek közt pl. az, hogy a nagypénteken gyáván elrejtőző és Mesterüket megtagadó tanítványok harmadik nap vértanúságra készen álló apostolokká váltak, vagy az a tény, hogy Jézus sírját húsvétvasárnap üresen találták. Ezt a kétségtelen tényt eddig nem sikerült megmagyarázni se a tetszhalál-elmélettel, se az apostolokra ráfogott lopással és még kevésbé az apostoloknál feltételezett érzéki csalódással!

A mennybemenetel és a Szentlélek elküldése

Emellett a döntő hitvédelmi szempont mellett, igen nagy fontosságú a föltámadás üdvörténelmi jelentősége. Jézus nem a földi életre támadt föl, mint azok, akiket életében feltámasztott. Teste a föltámadás után már nem földi test, hanem megdicsőült test. Jézus az örök boldogságra, a befejezett állapotra támadt föl. Ez az ő szent emberségének a nagy dicsősége, melyet szenvedésével és halálával érdemelt ki.

Krisztus mint az emberiség és az egyház feje támadt föl. A mennybemenetel ezért azt jelenti, hogy szent embersége is megkapta az Isten Fiának kijáró hatalmat és dicsőséget s ott az Atya jobbán Ő jár közbe értünk, mint örök főpapunk és Ő a kegyelmi élet központja és kútforrása. Ő a szőlőtől és belőle árad minden kegyelem az üdvösségre meghívottakba, a szőlővesszőkbe. Krisztus kegyelmét a Szentlélek árasztja ki a lelkünkben: az Ő közreműködésével alakul át a testi ember lelki emberré. Ez a kegyelem tesz bennünket az Atya gyermekeivé és az Isten-ember testvéreivé. A távolság természetesen a Teremtő és a teremtmény között a kegyelmi állapotban is végtelen, de a föltámadt és mennybe fölment Krisztustól kapott kegyelem az embert Isten gyermekévé és a mennyország örökösévé teszi.

Az Egyház nem Vörös Kereszt

Semmi sem annyira vigasztaló, mint az a tény, hogy Krisztus él: él megdicsőült állapotában és él az Ő titokzatos Testében, az Egyházban. Az Úr Krisztus főpapi, közbenjárói és közvetítő szerepét az egyházban gyakorolja. Egyháza is az Istent képviseli a történelemben, mint Ő maga képviselte itt földi életében. Amint azonban benne is elrejtőzött az istenség a test korlátai közé, az egyházban is eltakarja az isteni jelleget a sok emberi vonás. Ennek ellenére a megváltás kegyelmét osztogatja, Isten dicsőségét és szeretetét képviseli itt a történelemben. Az Ő kezében van a Szentírás s Ő tanítja tévedhetetlenül a kinyilatkoztatást. Püspökeire és papjaira bízta Jézus a szentségeket s a legszentebb áldozatot, az Eucharisziát, amely annak az örök életnek a záloga, amelyre az egyház hivatása előkészíteni mindnyájunkat.

Az Egyház küldetése, hivatása tehát, hogy Krisztus Titokzatos Teste legyen itt a földön. Ezért elsőrendű hivatása a lelkek megszentelése s minden más tevékenysége csak másodlagos. Legyen ez a tevékenység karitatív, kulturális vagy társadalmi, akkor is arra kell irányulnia, hogy Krisztushoz vezesse a tőle távollévőket. Egyháziaknak és világiaknak egyformán szem előtt kell ezt tartaniok és a második Vatikáni Zsinat értelmében és útmutatása szerint arra kell törekedniök, hogy a társadalom «kovásza», a föld «sója» és a szellemi sötétségben fénylő «világosság» legyenek.

Az Egyházból nem lehet egy második Vörös Kereszt — mondotta nem régen a belga bíboros-prímás. Ezzel a nagyon szemléletes hasonlattal ítélte el a holland pasztorális színt tervezeteit, amelyekről a pápának is az volt a véleménye, hogy az egyházat csak evilági intézménynek tekintik. Természetesen egy elpogányosodott és elvilágiasodott társadalomban új módszer és új eszközök után is kutatnia kell az egyház vezetőinek, hogy korszerűen hirdessék az Isten nagy tetteit, de a csodás isteni tettek tartalmát változtatniok nem szabad.

VECSEY JÓZSEF

Psychoanalysis christiana

Irta: Babits Mihály

Mint a bókos szentek állnak a fülkében
Kívülről a szemnek kifjaragva szépen,
De befelé, hol a falnak fordul hátok,
Csak darabos szikla s durva törés tádog:

Ilyen szentek vagyunk mi!

Micsoda ős szirtből vágják ki lelkünket,
Hogy bús darabjai még érdesen csüngnek,
Érdesen, szennyesen s félig születetlen,
Hova nem süt a nap, hova nem fér a szem?

Krisztus urunk, segíts meg!

Hallottunk ájtatos, régi faragókat,
Kik mindent egyforma türelemmel róttak,
Nem törődve, ki mit lát belőle s mit nem:
Tudva, hogy mindent lát gazdájuk, az Isten.

Bár ilyenek lennénk mi!

Úgyis csak az Úr lát mindenki szemével,
S hamit temagadról szégyenkezve nézel,
Tudd meg, lelkeim, s borzadj, mert szemedem
áttal

Az Isten is nézi, az Isten is látja!

Krisztus urunk, segíts meg!

Óh jaj, hova bujhatsz, te magadnak-réme:
Amikor magad vagy az Itélő kéme?!
Strucc-mód jár a percek vak fővenye alá
Balgá fejünk. — s így ér a félig-kész Halál,

S akkor mivé leszünk mi?

Gyónatlan és vakon, az évek szennyével
Löknek a szemétre a hibás cseréppel,
Melynek nincs csörgője, s íze mindörökre
Elrontva, mosatlan hull vissza a rögbe.

Krisztus urunk, segíts meg!

Ki farag valaha bennünket egészre,
Ha nincs kemény vésőnk, hogy magunkat
véssze,
Ha nincs kalapácsunk, szüntelenül dúló,
Legtájjabb mélyünkbe belefűrő fűrő?

Szenvedésre lettünk mi.

Szenvedni annyi, mint diadalt aratni:
Óh hány éles vasnak kell rajtunk faragni,
Míg méltók nem leszünk, hogy az Eg Királya
Beállítson majdán szobros csarnokába.

Krisztus urunk, segíts meg!

Közös kiadás

A Kereszt Népe	Hollandia
Az Őt	Bécs, Ausztria
Hírnök	Linz, Ausztria
Hiszek	Svájc
Magyar Ház	Belgium
Pannonia Sacra	Németország
Sorsunk	Franciaország
Új Ertesítő	Skandinávia

A tartalomból

Isten nagy tettei	1. o.
König bíboros nyilatkozata a Mindszenty-ügyről	2. o.
Félelem szülöttje-e az Isten?	5. o.
Bűn, bűjt, vezeklés	5. o.
«Mosogatóból milliomos»	7. o.
Hozzászólás a holland kísérlethez	8. o.

A pénteki hústilalmat

néhány évvel ezelőtt alkoholtól való megtartóztatásra változtatta át egy afrikai püspök. Lényegében valóban mindegy, hogy az érvényes böjti jegyelemnek megfelelően, mit vonunk meg magunktól: húst, cigarettát, alkoholt vagy esetleg csokoládét. A lényeges az, hogy valamilyen megtagadjuk magunkat.

Az egyház nagyon sokat enyhített a böjti jegyelmén, de ez nem jelenti azt, hogy kevesebbre értékelné az önmegtartóztatás szellemét. A nagy-böjti időszak évről-évre visszatér s még ebben a modern világban is általa figyelmezteti az egyház híveit arra, amit az evangéliumban hallunk: Mit használ az embernek, ha az egész világot megnyeri, de lelkének kárát vallja! Az önmegtartóztatást, az élvezetekről való lemondást a kereszténység minden korban lélekmentő jócselekedetnek tekintette. Ez a felfogása teljesen érvényes ma is.

De még magában a mindennapi életben is úgy van, hogy önmegtartóztatás és lemondás elkerülhetetlenek, ha eredményeket akarunk elérni. Sokan böjtlőnek sikereikért, érvényesülésért, szépségért vagy egészségért. Az operatörök, a filmstárok, de a nagyszerű sportolók élete is tele van számtalan önmegtartóztatással. Sokszor böjtlőnek az előírt étkezési szabályok szerint, megtartóztatás, önjegyelmezés és szigorúan betartott napirend nem hiányozhatnak az életükből. Mindezt nemcsak megteszik, de természetesen is tartják a siker és az eredmény reményében.

Hány nő böjtlő azért, hogy divatos ruhát hordhasson, hogy vonalait megőrizhesse! Szívesen alávetik magukat sok tortúrának, amit kozmetikának nevezünk. Betegek böjtlőnek azért, hogy visszanyerjék egészségüket. Elfogyasztják az izetlen vagy azokat az ételeket, amelyeket egészségesen nem tudnak megenni. Mások kényelmetlen és nehéz öltözékben végzik munkájukat, mint pl. a buvárok, az úrhajósok és elviselik a kényelmetlen helyzetet, mivel anélkül nem tudnák a vállalt feladatot elvégezni.

Csak néhány példát említettünk a mindennapi életből s már ezek is mutatják állításunk helyességét: minden valamire való tett, eredmény, siker, teljesítmény itt a földön, legyen az művészet, mesterség vagy sport, az ember erőfeszítésének, önmegtartóztatásának az eredménye. Azt meg szinte nem is kell említenünk, hogy az erény, az erkölcsi jó, rossz hajlamaink és szokásaink megfigyelése mekkora erőfeszítésünkbe kerül általában, de még inkább bizonyos nehéz helyzetekben. De az erkölcsös, az erényes, a jellemes ember úgy érzi, hogy az önmegtartóztatást a barátság, a család, a testvériség és a béke érdekében vállalnia kell.

Memnyivel nagyobb érték mindezeknél az örök üdvösség! Szegényes gondolkodásra vallana, ha valaki erről azt hinné, hogy majd csak valahogyan az is az ölébe hull. A mennyország erőszakot szenved — olvassuk a Szentírásban — és azt az erőszakosok ragadják magukhoz! Ez a bibliai nyelvhasználat is arra utal, hogy a vallási élet és a leki élet, amit Krisztus követésének is nevezünk, sem lehet meg önmegtartóztatások nélkül. «Aki utánam akar jönni, — mondja világosan az Úr Krisztus — tagadja meg önmagát, vegye fel keresztjét és kövessen engem!»

BÁRÁNY ILONA

Mindszenty a pápa kérésére maradt menedékhelyén

— jelentette ki nemrég König bíboros

König bécsi bíboros-érsek többször nyilatkozott a sajtónak Mindszenty primásról. Sokszor úgy tűnt, mintha a bécsi bíboros a világsajtónak adott nyilatkozataival azoknak az amerikai politikai csoportoknak akart volna segítségére lenni, akik a budapesti kormányzattal és mindenekelőtt Moszkvával karöltve szeretnék elérni, hogy a Vatikán Rómába rendelve a magyar bíboros-primást. Most legutóbb a Milánóban megjelenő Famiglia Mese című folyóiratnak adott intervjújában azt mondta, hogy a Mindszenty-ügyet, vagyis azt a kérdést, hogy a magyar primás Rómába telepedjék át, megoldhatatlannak látja.

Az Életünk szerkesztőjének alkalma nyílt nem régen Münchenben a Mindszenty-ügyben megkérdezni Fábrián Károlyt, aki talán a legrészletesebben ismeri annak a propaganda-hadjáratnak fázisait, amelynek elindítói és életben tartói még mindig remélik, hogy valamilyen fondorlattal rávehetik végül is a Vatikánt, hogy a magyar bíboros-primást Rómába rendelve. Először a következő kérdést tettem fel:

Hogyan látja König kardinális nyilatkozata után a Mindszenty-ügyet?

Fábrián Károly: Az a véleményem, hogy König bíboros a Famiglia Mese-nek adott nyilatkozatával a Mindszenty-ügy egy szakaszát akarta lezárni. Ez a szakasz 1965-ban kezdődött, amikor a bécsi érsek XXIII. János pápa tanácsára a budapesti amerikai követségen először látogatta meg Mindszenty bíborost. Átadta neki János pápa meghívását a II. Vatikáni Zsinatra azzal a kifejezettel pápai óhajjal: Ha teheti, vegyen részt a zsinat tanácskozásain. János pápa persze tudta, hogy Mindszenty a zsinatról nem térhetett volna vissza hazájába.

Mi indította János pápát erre a lépésre?

Fábrián Károly: A pápa egyrészt óhajította, hogy a zsinaton mindenki résztvegyen, másrészt viszont — úgy látszik — XIII. János bízott abban, hogy az akkortájt elhangozott kommunista párt-nyilatkozatok komolyak, és ezért remélhette, hogy ha kívánságuknak megfelelően elhozza Mindszenty primást Budapestről, könnyíthet a kelet-európai egyházak nehéz helyzetén. Különben erre az eseményekből is lehet következtetni. Röviddel König kardinális budapesti útja előtt engedte meg Kruscsov XXIII. János pápa kérésére, hogy az ukrán görögkatolikus érsek a szibériai koncentrációs táborból Rómába mehessen. 1965 március 7-én pedig János pápa fogadta Kruscsov vejét feleségével együtt. Ezekből a világsajtó azt következtette, hogy a szovjet orbituson belül gyökeres egyházpolitikai fordulat állt be. Kruscsov vejenek és leányának látogatása után a pápa közvetlenül König érseket fogadta. A kihallgatás után jelentették a hírgyűnösök, hogy a bécsi bíboros Budapestre utazik. Az a megbízatása, hogy előkészítse Mindszenty római útját.

Miről tárgyalt a két bíboros első találkozásuk alkalmával?

Fábrián Károly: A bécsi érsektől, aki nagy megatódottsággal köszöntötte bíboros társát, Mindszenty primás azt kérdezte: Mondja, mit kíván a Szentatya? Semmit — válaszolta König érsek — csak azzal bízott meg, hogy átadjam üdvözléseit

és meghívását a zsinatra. König érsek tájékoztatta ezután a magyar primást a zsinati tárgyalásokról és a világegyház helyzetéről. Mindszenty bíboros viszont beszélt a saját sorsáról és a magyar egyház szomorú helyzetéről.

Mit tudott meg König érsek arról, hogy hogyan él Mindszenty bíboros az amerikai követségen?

Fábrián Károly: Többek között azt, hogy a magyar primás minden reggel korán felkel. Elmékedik, és miséz. Elvégzi breviáriumát és sokat imádkozik. Aztán napközben többször meghallgatja a rádióadásokat, olvas és ír. Azt hiszik, hogy emlékiratait dolgozik. A külvilágtól teljesen el van zárva. Csak az amerikai elnök külön engedélyével kereshetik fel, mint König bíboros is. A postáját is előbb elküldik Washingtonba s csak azt adhatják át neki, ami onnan visszaérkezik. Korábban, míg édesanyja élt, időnkint ő is meglátogathatta. Egyszer-kétszer hűga és egy budapesti pap is mehet hozzá elnöki engedéllyel, aki meghallgatja gyónásait. Vasárnapi és ünnepnapon szentmiséin megjelennek a követség katolikus alkalmazottai, s ezeknek szentbeszédet mond angol nyelven. Néha keresztel is. Különben — mondja König bíboros — a magyar primás jó egészségnek örvend, s csak időnkint keresi fel egy amerikai orvos.

Hogyan keletkezett mégis 1968-ban s előzőleg többször is az a riasztó hír, hogy Mindszenty primás halálos beteg?

Fábrián Károly: Amikor 1968-ban a sajtó ezt a hírt nagy hangosan világgá kürtölte, az Egyesült Államokban éppen elnökválasztásra készültek. Tudott dolog, hogy négyvenkint az elnökválasztás előtt két-három hónapig tartó bizonytalan szakasz van ott a politikában. Feltehetően, ezt a bizonytalan helyzetet akarták kihasználni azok a csoportok, akik azon fáradoznak, hogy Mindszenty primást az amerikai követség elhagyására rávegyék vagy rákényszerítsék.

Tehát ez akkor hamis hír volt?

Fábrián Károly: A hírverésnek valóban nem volt semmi alapja. Maga König bíboros cáfolta meg ezt a híresztelést. Egyik hamarosan következő látogatása után a bécsi televízióban adott nyilatkozatában mondotta: Mindszenty bíboros a legjobb egészségben találtam.

Miért nem sikerült oly sok próbálkozás és fondorlat után Mindszenty bíborost a követség elhagyására rávenni?

Fábrián Károly: Sajnos, König érsek korábbi nyilatkozatai alkalmasak voltak arra, hogy az újságírók azokból arra következtessenek, mintha Mindszenty «merevségén» múltott volna, hogy nem adta fel a követségen élvezett menedékjogát. Ezek a nyilatkozatai arra is alkalmat adtak, hogy újságírói hebehurgysággal egyes lapok bántó hangon írjanak a magyar primásról. Középkori modorban politizáló főpapnak, barokk főúrnak, makacs és önféjű férfiúnak mutatták be olvasóiknak, aki szemben áll nemcsak a kommunistákkal, hanem az amerikai kormány és a Vatikán óhajával is.

Tehát nem egyedül Mindszentyt múltott, hogy a követségen maradt?

Fábrián Károly: Ezzel eddig is tisztában voltam, de most König bíboros is meggyőződött erről legutolsó nyilatkozatával. Most jelentette ki első ízben világosan, hogy a budapesti kormány Mindszentyt csak azzal a feltétellel hajlandó Rómába engedni, ha a pápa megtiltja neki, hogy fogságáról, bírósági tárgyalásáról, a magyar egyház sebeitől, stb. beszéljen vagy írjon. Azt természetesen senki sem kívánhatja, hogy Mindszenty bíboros ezeket a természetes emberi igazság- és az egészséges erkölcsi érzéssel is ellenkező feltételeket elfogadja.

Figyelemmel van erre a Vatikán?

Fábrián Károly: Feltétlenül, hiszen a pápa mindig Mindszenty bíborosra bízta, hogy maga döntson afelől, elfogadhatónak tartja-e ezeket a feltételeket.

Igaz-e, hogy Mindszenty egy ízben el akarta hagyni a követséget?

König bíboros szerint igaz. Az izgalmas eset 1967 októberében játszódott le, mikor Jonson elnök hosszú évek után követet küldött Budapestre. A hírgyűnösök jelentették akkor, hogy az új nagykövet, Hildebrand, megállt Bécsben és ott akarta bevárni Mindszenty távozását a követségről.

Honnan lehet ezt tudni?

Fábrián Károly: Egy amerikai újságíró hozta akkor a hírt, aki résztvett Mindszenty bíboros miséjén. Ez az újságíró elmondotta, hogy a primás — szokásától eltérően — szentbeszédében kitért a saját sorsára is, megjegyezvén: «Azon nyomban elhagyom a követséget, mielőtt az új követ megérkezik. Az az érzésem, hogy mióta nagykövetet neveztek ki, nem vagyok szívesen látott vendég itt.» A Washington Post pedig 1967 október 19-én írta, hogy Hildebrand nagykövet «Bécsben várja meg a Mindszenty-ügy megoldását».

Miért maradt mégis ilyen szomorú előzmények után Mindszenty bíboros a követségen?

Fábrián Károly: Amikor a Vatikánnak jelentést küldtek a helyzetről, a pápa azonnal megbízta König érseket, utazzék Mindszenty bíboroshoz és vegye rá, hogy ne hagyja el a követség épületét. «Ha a pápa úgy akarja, maradok — válaszolta König érsek szerint Mindszenty primás a római üzenetre — és ezzel én is példát akarok adni a Szentatya iránti engedelmességre». A teljes igazságot persze majd csak a bíboros emlékirataiból tudjuk meg.

Magyar órasüzlet Zürichben

Schmidt Ferenc dipl. óraszmester

szaküzlet a Dübendorfstrasse 11. sz. alatt (Post Schwamendingen) megnyitotta.

Márkás órák és ékszer.

Javítások garanciával.

Certina és Roamer képviselő.

Tel. (051) 41 45 95

A nem bolond bolond

Napjaink egyik legegcentrikusabb figurája. Maga mondta magáról: köztem és a bolond között csak az a különbség, hogy én nem vagyok bolond. Az extravagáns piktör a polgári társadalom számára, a józan ész terhére hallatlan örültségekre képes. Paradox állításain fölhördül a világsajtó s ő szemrebbenés nélkül védekezésül még otrombabbakkal tetézi. A francia televízió az utolsó pillanatban a közönségre való tekintettel leléptette programjából a róla szóló bemutatót. Erre nyilatkozik: tetszik nekem a mi korunk, mert van rádió és televízió, a kreténségnek 2 bámulatos eszköze.

1904-ben a Salvador nevet keresztelete homlokára a spanyol pap. Bizony blaszfémia volt az üdvözítő neve a gyerek homlokán mint a hivalkodó vignetta a megrohadt áru dobozán. Naplója tanúsága szerint már első elemiben tanítója egy éven át dögönyözte beléjük, hogy nincs Isten. A vallás csak a nők ügye. Mint kölyköt elbűvölte az idea, melynek bizonyítékát nap mint nap látta saját családjában, amelyből csak az aszszony nép látogatta a templomot. Apja, a nótárius, azzal hengegett, hogy szabadgondolkodó. Hogy formában tartsa gondolat szabadságát a legbanálisabb fecsegéseit is hajmeresztő káromkodásokkal színezte. Ha valaki botránkozott, azzal hetvenkedett: a káromkodás a catalán nyelv leg-

szebb ornamentikája. A házi könyvtárban csak ateista könyvek kerülhettek a gyerek kezébe. Szorgalmasan kitanulta belőlük, hogy Isten nem létezik. Hihetetlen türelemmel elolvasta az enciklopédistákat.

Jó talajkészítés után Nietzschevel folytatta. Am ekkor hökkent meg először. Szíven ütötte a bátorságos állítás: Isten meghalt. A süvölvény alig hogy megtanulta, hogy Isten nem létezik, s most valaki közli vele az Isten kimúlását. A sors ironiája, hogy Zarathustra támasztotta föl benne negatív az Isten ideálját. Lehet, hogy e kaotikus többlet miatt kergette el apja a családi körből, mert nem tudta elviselni, hogy fia fölülmúlja őt valamiben, különösen, hogy a taknyos síheder káromkodásai erőteljesebbek lettek az övéinél.

Materialista társaságba sodródott. Baloldali esztéták közé, akik között tilos volt vallásos dologról beszélni, lett légyen az csak egy Raffaello Madonna, gyalázkodó kijelentések nélkül nem volt szabad szóbahozni. A leggyalázatosabb véteket elkövetni volt a legnagyobb erény.

Az abszolút nacionalista szerencsétlenségére a szürrealizmus című festői irányba gabalyodott. Újabb meglepetés. A világ tele irracionálékkal. Szerinte épp Spanyolország a világ legirracionálisabb és misztikusabb országa. Feltartóztathat-

lanul rászakadt a spirituálék és premisztika ismeretlen problematikája. Természetesen ez újból tilos tájék. Ki akarják dobni a társaságból — holott elvileg ő a legkövetkezetesebb szürrealista. Földühítette az a tilos. A biológiai életen túl az emberi képességek lépcsőin egy rejtelmes ismeretlen régiói kezdtek kibontakozni benne. Egy egy meglátás sokszor kiszámíthatatlan következményű. Egy lefokvél előtti rádöbbenés: az akár milyen mérhetetlen Cosmos mégiscsak szegényes egy Raffaello által festett emberi homlok gazdagsága mögött. Amaz lencsemódra csak számolási kérdés összes atomjaival együtt — emez kifürkészhetetlen titkú. Velasquez és Zúrrarrau miszticizmus a tette be számára az ajtót. Tények, melyek egy tranzcendens Valóság létezésére utalnak. Rákényszerült az Isten, az egyetlen legfőbb valóság, megjellegezhetetlen jelenlétével.

Közben belebojolt Garcia Lorca szájából szavalt Keresztes Szt. János szavaiba. Egyszer csak Szent Agostonnal imádkozni kezd a szabadság és világ parázna örömei helyébe hitért az Istenhez. Persze még hozzátéve: igen, csak ne mindjárt, kis idő múlva.

Végleg megszabadult a dialektikus materializmustól. Picassot csalogatva haza így fogalmazta: Picasso spanyol — én is. Picasso genius — én is. Picasso kommunista — én azonban nem.

A hit mindenki számára komplikált, míg nincs meg. Milyen egyszerűvé válik, ha már megvan.

NYISZTOR ZOLTÁN

most megjelent új könyve,

Vallomás

magamról és kortársaimról

beszéd és vita tárgya lesz.

A 408 oldalas kötet

a szerző kalandos élete keretében markáns színekkel rajzolja meg

a kor képét

a Millénium éveitől

a háborús összeomlásig.

A könyv ára 5.— dollár

vagy annak megfelelő más valuta

Megrendelhető:

a szerzőnél — Róma,

Via Porta Angelica 65. — és a

Magyar Nyomdánál

(Ungarische Buchdruckerei)

9000 - St.Gallen, Gallustr. 41, Schweiz.

Hogyan tudták az oroszok?

Nyisztor Zoltán most megjelent könyvében (Vallomás magamról és kortársaimról) a «Keleti rém» című fejezetben leírja a szovjet titkosrendőrség kezében elszennvedett kegyetlen fogságát, melyből csak úgy szabadulhatott, hogy «szolgálatukba állt». Egy szovjet őrnagy utasításai szerint kellett felkeresnie időről-időre az akkori politikuskokat. Természetesen jelentéseivel senkinek sem értett, inkább megpróbálta az oroszokat félrevezetni költött beszámolóival.

Varga Béláról pl. azt jelentette, hogy kiábrándult a politikából; Pálffy Józsefről, hogy «jelentéktelen figura», aki különben is együtt szervezi pártját egy oroszbarát politikussal, Barankovics Istvánnal.

«Pálffy, Barankovics, Kerkai... az mind egy kutya!» — vágta oda Nyisztornak felindultan a szovjet őrnagy.

«A legerdekesebb azonban — folytatja Nyisztor Zoltán — Slachta Margit esete volt, aki akkor bátor szókimondásáért a parlamentben a közvélemény kedvence volt. Roppant élveztem ezt az ökos és bátor szerzetesnőt és kikémlés helyett mindenben megerősítettem ellenálló fel-fogásában... Róla pedig a muszkának azt meséltem, hogy ez a nő kivénhedt, agyalágyult je-csegő, akinek már semmi logikája sincs, tücsköt-bogarat összehord s egy ép gondolatot se lehet belőle kihámozni. Már nővérei is kétségbe vannak esve félőle.»

«Nem értem — motyogta az őrnagy — a tábornok mindig azt mondja, hogy ennek a nőnek van a legtöbb esze — Mindszenty után» (241-242. o.).

✱

Balogh István, Nagy Töhötöm és mások, akik újabb Mindszenty bíboros «eltévesztett és ok-talan» egyházpolitikai irányáról oly sokat érte-keznek, talán fel tudnák kutatni ezen az ellenük áruklódó nyomon a való tényállást is!

✱

Eljutott e világ számára a legnagyobb örültségre, melynek megtalálásához a legtitésőbb ész szükséges. Azaz, mint saját tapasztalatából megállapította: gyermekkorom démoni és szürrealista tapasztalatai után a Szentlélek inspirációja. A jel a homlokán féjkorára visszavetve a neki szentelt gyermekét. Hite megtalálásának dátumát 1949-t jelöli meg. Programszerűen hirdeti: Spanyolország küldetése a ma embere számára a katolikus hitet prezentálni. Ez a tehetséges nép, melyet jobb és baloldaltól a vádak és gyalázkodások állandó pergőtűze ér, az egyetlen, amely úgy mer megjelenni, mint katolikus ország. Nívóban az első között a mélység áhitatával átítatott legmodernebb formákban.

✱

A vallásos téma kiment a divatból a festői berkekben. Hit nélkül nehéz transcendenciákat színekbe rögzíteni. Ő, a hazatalált nem fél, természetesen meghökkenő megfogalmazásban, Mária mennybemenetele, Hypercubicus Krisztus, Dante és Szentírás, stb. ábrázolásától.

A XX. század első felének lassan kimúló nagyjai közül az utolsó mohikánok közé tartozik vitaközösbe lendítő, de vitán felüli művészetével. A kíváncsi olvasó képei alsó sarkában meglelheti festőjük nevét: Salvador Dali.

PROKOP PÉTER

Dr. Mehrle Tamás

Félelem szülöttje-e az Isten?

Közismert, hogy a múlt század racionalistái és materialistái gyakran azt a vádat emelték az Egyház ellen, hogy a vallás létét a félelemnek köszönheti. Az emberek félnek a betegségtől, félnek a haláltól, félnek a természet erőitől, társadalmi viszonylatban félnek a hatalmasoktól, akiknek ki vannak szolgáltva. Minthogy saját erőikkel nem tudnak e bajok ellen védekezni, egy felsőbb hatalmat gondoltak ki és örök kárhozát feljlesztését — nyugalmat, békét, biztonságot; boldogságot — ettől a trancendentális isteni hatalomtól várják. Így születtek volna meg az istenek. Ezen elmélet követői rámutattak arra is, hogy a zsidó-keresztény vallás nemcsak hogy nem szabadította meg az embereket ettől a félelemtől, hanem, hogy az Isten-hitet fenntartsa — a pápi kasztnak persze ez érdeke is volt — még túlvilági félelemmel is tetézte, az örök kárhozát félelmével. A hívő ember ilyenformán már a saját vallásának rabszolgája lesz és ahelyett, hogy ön-maga venné kezébe sorsa intézését, egy idegen és tulajdonképpen irreális hatalomnak szolgáltatja ki magát. Közismert az is, hogy Marx Károly miképpen értékesítette saját elméletében mindezeket a megfontolásokat, amely szerint a vallás is a felépítmény ideológiájához tartozik és tulajdonképpen a gazdasági rend függvényének tekintendő.

Néhány modernista teológus tévedése

Érdekes, hogy manapság nemcsak az «Isten-meghalt» teológiai elmélet követői, hanem egyes radikális katolikus teológusok is újból felveszik, bár más értelemben, azt a gondolatot, hogy a félelem szüli az Istent. Elismerik, hogy eddigi vallásosságunk Isten-hite javarészt a félelemből táplálkozott. A hívek bajaikban fordultak Istenhez, betegségben, ínségben; gyengeségben; szűkségben kérték a segítségét. Valahányszor saját problémájukat nem tudták megoldani, Istent léptették fel, s ahelyett, hogy a bajok megszüntetésén fáradoztak volna, Istent «hézagpótléknak» használták. Ez az Isten-hit a mai embernek azonban már nem felel meg. A mai kor embere szellemi nagykorúságra tett szert, bajait a saját munkájával kívánja orvosolni. Ez a nagykorúsított ember úgy érzi, hogy egy Isten, aki csak arra jó, hogy ügyes-bajos dolgainkban pótszernek használjuk, nem igaz Isten, hanem felesleges hipotézis. Istent ne használjuk tehát félelem elleni orvoságnak, képét tisztítsuk meg minden hozzá és hozzánk nem méltó emberi elképzelés torzításától. Bonhoeffer, protestáns teológus, a német nemzeti szocializmus áldozata, ezt írja: «Istenről nem a lét határán, hanem középsőben, nem gyengeségben hanem erőben, nem halállal és bűnnel kapcsolatban, hanem az emberi élet és jószág viszonylatában szeretnék beszélni» (D. Bonhoeffer, Widerstand und Ergebung, München 1951; 182. o.).

Nem akarok itt arra a groteszk jelenségre rámutatni, hogy pont a marxista kommunizmus,

amely szerint Isten létét a félelemnek köszönheti, az általa megszállt országokban a hatalmát csak a terror, tehát a megfélemlítés eszközével tudja fenntartani. Az említett teológiai irányzatok szel-lemtörténeti hátterét sem akarom itt ismertetni, hanem az egész kérdés-komplexumból csak egy gondolatot szeretnék kiragadni, t. i. az Isten-hit és a félelem viszonyát tisztázni. Igaz-e, hogy a félelem szüli az Istent s jogos-e az a követelés, hogy az Istenbe vetett hitünkben a félelmet teljesen ki kell küszöbölni?

A félelem gyökere a szeretet

Először is nyilvánvaló, hogy eleve nem lehet arról szó, hogy a félelem szüli az Istent. Egy olyan Isten ugyanis, aki embernek vagy emberi félelemnek köszönhetné létét, nem lenne Isten. Aki tehát e tételt, hogy a félelem szüli az Istent, szószeresen értelemben veszi, az ezáltal máris tagadja Isten létét. Legfeljebb arról lehet szó, hogy a félelem tartja bennünk ébren az Isten-hitet vagy azt a meggyőződést, hogy Isten létezik. Ha így tesszük fel a kérdést, elismerjük, hogy a félelem is hozzájárulhat az Isten-hit kialakulásához. Ezt nemcsak a vallások története bizonyítja, hanem a vallásos érzület pszichológiai elemzése is ugyanerre enged következtetni. A félelem ugyanis mindig valamilyen bajra irányul, amely a jövőben érhet és amelyet saját erőnkől alig tudunk elkerülni. Így az ember fél egy betegségtől, fél a haláltól, fél attól, hogy vagyonát vagy mások megbecsülését elveszíti. A félelem azonban nem lehet a léleknek legalapvetőbb érzülete, a szeretethez viszonyítva mindig csak sekundér jelenség marad. Ha nem szeretnénk valamilyen jót, akkor nem is félhetünk elvesztésétől. Ezért van az, hogy minél jobban törekszünk valamilyen jó elérésére vagy megtartására, annál inkább félünk esetleges elvesztésétől vagy elnemérésétől. Más szóval így is mondhatnánk: a félelem tárgya mindig valami, ami számomra rossz. A rossz pedig nem egyéb mint valami jónak, amelyet kívánok, az elvesztése vagy elnemérése. A léleknek legalapvetőbb megmozdulása tehát mindig a jóra való odahajlás s ezt az odahajlást nevezzük szeretetnek. Ezért a félelem gyökere a szeretet, mint ahogy a rossz is csak a jóhoz viszonyítva, mint a jótól való megfosztottság határozható meg.

Tekintve, hogy a félelem ennyire a szeretettel függ össze, misem természetesebb mint az, hogy a vallásban is szerepe legyen. Hisz minden vallás valamilyen istenséget állít követői elé és azt kívánja tőlük, hogy ezt az istenséget a legfőbb jónak tartsák vagy legalább is tőle várjanak minden jót. Ha ezzel az istenséggel szembeleyezkednek, az csak káros lehet számukra, tehát szükségképpen a félelem tárgya lesz. S ha az u. n. primitív vallásokban a hívek ideiglenes javainak a biztosítása néha előtérben is van, a magasabbrendű vallások mindig azon vannak, hogy az istenséggel való egyesülést emeljék ki, ami által az ember az igazi boldogságát éri el.

utáni nagyhangú marxista propagandát, amely úton útfélen hirdette, hogy a vallás magánügy! A jelmondathoz akkor magyarázatul azt fűzték, hogy lehet valaki egyszerre hívő katolikus és lelkes kommunista. Persze akkor más volt a helyzet: Tagokat kellett toborozni félrevezetett vagy kényszerített vallásos emberekből. Ma a regime nem engedi meg a párttagnak még azt sem, hogy a felesége vagy a gyermeke gyakorolhassa vallását. Új helyzet, megváltozott idők — új elvek, megváltozott szabályok. Ez a relatív erkölcs összehasználva a dialektikával!

A RÓMAI SZENT ISTVÁN HÁZ

minden Rómába utazó magyarnak (szükség esetén nem magyarnak is) olcsó és kényelmes szállást, ízletes magyar konyhát és nyugalmas otthont nyújt.

Teljes napi ellátás egy ágyas szobával 3.000

lira, teljes napi ellátás két ágyas szobában fejenként 2.800

lira, külön fürdőszoba 300

lira. A Termini állomástól a 27-es autóbusszal 50 líráért a végállomásig, onnét a 144-es busszal 5 megállót a Szent István Házig (50

lira) — Pontos értesítés esetén a zárándokház VW személyszállító kocsija is igénybe vehető, a taxinál olcsóbban.

A szerdai pápai kihallgatásra, s a vasár- és önnepnap

szentmisékre a Szt. István Ház belépő jegyet biztosít.

Az igazgatóság lehetőleg három héttel az érkezés előtt értesítést kér a következő címre:

Casa di S. Stefano — Via del Casaletto 481. 00151 Roma. — Tel. 53 73 319.

Igazgatóság

A természetfölötti szeretet szüli az üdvös félelmet

Mindebből az következik, hogy a félelem jelenléte egy vallás pszichológiájában nem használható fel érvnek a vallás vagy az Isten-hit hitelessége ellen vagy mellett. A félelem ugyanis gyakorlatilag nálunk embereknél elválaszthatatlan bármilyen jó szeretetétől és követésétől mert mindig megvan adva az elvesztés vagy elnemérés kockázata. A félelem tehát ambivalens jelenség. Ha nem hiszek Istenben, a hívők félelmét így fogom megítélni: szegény emberek, egy irreális, nem-létező jónak hisznek és ezért félnek elvesztésétől! Ha viszont hiszek, akkor is meg tudom magyarázni a félelmet. Akkor ugyanis tudom, hogy Isten teremtette a világot, alkotta meg az embert. Ő akarja, hogy őt megismerjük, szeressük, neki szolgáljunk és ezáltal boldoguljunk. Hálával tartozhatunk tehát neki, hogy a félelem érzületét lelkünkbe oltotta, hisz van is okunk félni, mert nagyobb baj nem is érhet bennünket, mint az, hogy őt elveszítjük. Ahogy a biológiai állati rendben a fájdalom érzéke egy nagy jó, hisz az élőlényt arra serkenti, hogy a számára káros behatásokat elmozdítsa és elkerülje, úgy áldás számunkra, hogy félni tudunk és ez a félnitudás gyenge emberi természetünknek támasztékul szolgálhat az igazi jónak a követésében.

Nos, ha a Szentírást figyelemmel olvassuk, megállapíthatjuk, hogy a fokozatosan adott ki-nyilatkoztatásban egy bizonyos fejlődés mutatkozik: Isten, akihez az ósatyák csak félelemmel és rettegéssel mertek közeledni, egyre inkább mint a végtelen jóság és szeretet Istene nyilvánozik meg. Voltak eretnekek az Egyházban, akik ezt a gondolatot annyira eltúlozták, hogy két istent különböztettek meg. A fenygető, rossz istent, az ószövetség istenét és a szeretet istenét, akit az újszövetség istenével azonosítottak. A két szövetségnek az ilyen szerű szembeállítás azonban teljesen jótalan, mert az ószövetség Istene is a szeretet Istene és másrészt az újszövetségben, az Úr Jézus ajkán sem hal el teljesen a jajkiáltás és a kárhózzátal való fenyegetés.

Folytatjuk

Fordítások

magyarról németre és viszont. Olcsón és gyorsan, Németország, Ausztria és Svájc területére.

Wilhelm Divy

államilag vizsgázott fordító és tolmács
799 Friedrichshafen
Lindenstr. 50
Bundesrepublik Deutschland

A Németországi Magyar Szervezetek Központi Szövetsége Elnökségi Irodája minden hétfőn 9-13 és minden pénteken 15-19 óráig áll tanácsadással honfitársaink rendelkezésére.

Címünk: Zentralverband Ungarischer Organisationen in der Bundesrepublik Deutschland e V — München 22, Zweibrückenstrasse 2/11. Telefon: 0811 294376.

HOGYAN JEGYEZZÜNK KÖTVÉNYT

a Szent István Ház javára?

A Szent István Jubileumi Bizottság a Magyar Szent István Megbízottal és a Római Szent István Alapítvánnyal egyetértésben Szent István király születése, a magyar kereszténység ezeréves fennállása méltó megörökítése és a római Szent István Ház építkezésének mielőbbi befejezése céljából 1970 január 1-től 1975 december 31-ig 11.800 db. kamatmentes kötvényt bocsát ki: 10.000 db. US dollár értékűt, 1.000 db. 25 US dollár, 500 db. 50 US dollár és 300 db. 100 US dollár értékűt. A kötvények családtagokra és másokra is átruházhatók Tulajdonosukat, ill. azt, aki a kötvényt felmutatja, feljogosítja, hogy valahányszor a római Szent István Házban megszáll, szállása és ellátása díjából 10 % engedményben részesüljön. Az engedménnyel 15 éven át élhetnek, míg a kötvény névértéke ki nem merül. Amennyiben ezen idő alatt a kötvénynyújtotta engedményt fel nem használták, az engedmény adományként a Római Szent István Alapítvány tulajdonába megy át.

Kinél lehet kötvényt jegyezni?

- 1) Az illetékes magyar lelkésznél,
- 2) a lelkész megbízottjánál vagy,
- 3) közvetlenül a római Szent István Ház ügyintézőjénél (00151 Roma, Via del Casaletto 481).

Március 15

— szentimentalizmus nélkül

A fiatalok vádja: operett-jelmezben szavalt «Nemzeti dal», fennkölt, «nagy magyar» ünnepi beszéd, dalárda, kokárdával díszített óriás Petőfi és Kossuth-képek; — így ünnepeltek ti március 15.-én.

Közöny, cinizmus, kihalt nemzeti érzés, a hagyományok elhanyagolása; — ilyen és hasonló jelzőkkel illetik az ifjúságot.

A márciusi ünnepély sokszor valóban egy pár idősebb magyar érzélgős összejövetele lesz.

Nekünk, külföldön élő magyaroknak két kérdésre kell válaszolnunk. Van-e értelme 1970-ben, az úrhajók és számítérek korában 1848-ra emlékezni? A másik súlyosabb kérdés: ünnepelhet-e egyáltalán Mister Kovács Torontóban, Herr Molnár Münchenben és Monsieur Csizmadia Párizsban?

Az első kérdésre — remélhetőleg még ma is — talán felesleges a válasz. Hiszen mindenki előtt világos, hogy 1848 eseményei: a szellem, a szabadság harca a haladást jelentették, s ezekért az eszmékért harcolni ma sem szégyen. Az is világos, hogy a márciusi fiatalok forradalmát, amely nemcsak a külső elnyomás, hanem a belső tu-nyaság, évszázados patópálság ellen is fordult, nem díszvacsorával, lepényevéssel, zsákbajnútással és cigányzenével kell ünnepelni.

De meg kell ünnepelni március 15.-ét. Jogunk és kötelességünk a megemlékezés Burg-Kastlban, Sydneyben és Bécsben is. Prohászka Ottokár írta 1896-ban: «A tradíciók teszik egyöntetűvé a népet időben, valamint a földrajzi összetartozás eggyé teszi térben.»

Mi, külföldön élő magyarok «földrajzilag» elszakadtunk népiunktól, de időben egyek lehetünk vele: a tradíciók révén. Egy nemzet kulturális élete a hagyományokon alapul. Nemzeti hagyományainkat a világ bármely részén ápolhatjuk, s így «időben» magyarok maradunk. Kodály Zoltánné mondta az elmúlt napokban a magyar televízióban: «Összel Amerikában jártam. Egy alkalommal középiskolás leánykar Kodály-hangversenye után arra kértek, mondjak néhány szót Kodály Zoltánról, az emberről, hogy jobban megismerhessék. Azt feleltem: éneküket hallgatva az az érzésem, máris többet tudnak róla, mint amit szóval elmondhatok.»

Elengedhetetlenül fontos hagyományaink kellő ismerete. Joggal ítéljük el azokat, akik fosztott kukoricával és szentimentalizmussal csepegtő tárgyakkal díszített «matyag» csárdákban «tschár-dást» roznak, a szegedi téli salámiról himnusokat zengnek, paprikánknál jobbat nem ismernek és gyenge pillanataikban még a «Szomorú vasárnap délután» című műdalt is «eldanolják».

De nemcsak az baj, ha valaki «álhagyományokat» ápol, hanem az is, ha a hagyományokat csak ápolja. Hiába énekeled fiadnak az «Elin-dultam szép hazámból»-t, a magyar népdalok e gyöngyszemét, ha nem fáj valóban az elszakadás; hiába olvasod Széchenyi értekezéseit, ha nem él benned az ő tudásszomja, alkotni akarása, s hiába szavalod Petőfi verseit, ha nem éled forradalmiságát. A hagyományokat ápolni és élni kell.

S bár nem Kiskunfélegyházán és nem Nagybajomban élsz, s bár Senor, Mister, Monsieur lett belőled, — ha éled nemzeti kultúránkat, akkor magyar vagy New-Yorkban, Párizsban és Londonban is. Mert «a tradíciók teszik egyöntetűvé a népet időben, valamint a földrajzi összetartozás eggyé teszi térben.»

VARGA GYULA

Magyar turistáknak kellemes szállás

a Quisisana pensióban

a Mariahilferstrasse mellett

Wien 6, Windmühlg 6 T 57 33 41

Somlainé ILONA Stüberl-je

Kis magyar étterem

a Graben 14 sz házban

Wien 1 Bräunerstr 2 Tel 52 61 91

Vasárnap is nyitva Csütörtök szünnap.

GEFÜGEL — BAROMFI

Kaposvári Lujza

Wattgasse 35. Wien 16.

Üzletben friss vágott baromfi és kitűnő magyar rántottcsirke kapható.

Magyaroknak kedvezmény!

A vallás

nem magánügy?

Érdekes részletet idéz laptársunk, a Münchenben megjelenő Nemzetőr. A Fejér Megyei Hírlap 1969 november 13-án megjelent számából:

...A párttagnak meg kell felelnie azoknak a feltételeknek, amelyek a Szervezeti Szabályzatban megfogalmazódtak ...

Pártunknak törvénye van. Törvénye, melyet be kell tartani De milyen felelőtlen vállalkozás az, amely elfeledtetni az első adandó alkalommal a hovatartozást, a törvény tisztelgését tartását? Értelhetetlen például annak a kommunistának magatartása, aki gyermekei számára lehetővé teszi az egyházi szertartásokon való részvételt. Ez esetben az sem mentesítő körülmény, hogy beleegyezése nélkül lesz elsőáldozó, vagy bérmálkozó. A szülői ellenőrzés elmulasztását nem szabad átruházni csak a feleségre, s nagyszülökre még csak hivatkozási alapként sem.

A pártfegyelem ellen vétők között olyant is találunk, aki teljesen megfélemlíti a törvényben rögzített kötelességről. Olyan dolgokról vitatkozik párttonkivüliek társaságában, ami egyáltalán kétséges teszi, hogy valaha is gondolt volna a fegyelem megtartására. Világnézetünk megalapozásáról lévén szó kijelenti: senkinek semmi köze gyermeke világnézetét alapozásához. Ezt magánügynek véli, és a szülők közössége előtt nem kis öntudattal azt erősíti, hogy a tízparancsolat tanulásában nincs különleges. Hogy mit tartalmaznak a kisdobos- és úttörőpróba pontjai, ezt nem tudja, honnan is tudná hogy van ilyen?! Abban az általános iskolai osztályban ahol e sajnálatos vita lezajlott, a szülők többsége a párttag. És valamennyien túrték a vita elfajulását, ha úgy tetszik az ellenpropaganda, a téveszme erősítését ...

És ez a szöveg eszünkbe juttatja a háború

Események és közlemények

Basel. Baselban a húsvét előtt szokásos évi lelkigyakorlat márc. hó 5, 6, 7-én (csütörtök, péntek, szombat) este 1/2 8 órai kezdettel lesz a Vincentianumban, amely a vasárnapi 1/2 10 órai szentmisével fejeződik be. A lelkigyakorlatot P. Kovács Angelus kapucinus atya tartja. — A szentbeszéd előtt 1/2 órával gyóntatás lesz, mely alkalom a húsvéti szentgyónás elvégzésére. A lelkigyakorlatra szeretettel hívjuk a kedves híveket és reméljük, hogy ezen a régi szokáshoz híven nagy számmal jelennek majd meg hívó magyarjaink.

A Caritasra a baseli szentmisékre járó hívek ez évben 154.— frankot adományoztak. Hálás köszönet a nemes adakozóknak!

A római Szent István Zarándokházra a baseli Misszió területén megkezdődött a kötvényjegyzés. Eddig a következők jegyezték kötvényt híveink közül: 10 dollárosat: Mahr József, Zofingen, Keresztes Árpád, Trimbach, Hanke Kálmán, Otten, özv. Kránitz Gézáné, Otten, Bösze József; Nussbaumen, Hammermüller Nándor, Rheinfelden, Borka Károly, Basel, Vida Zoltán; Liestal; Slosszer Béla, Tumay Lajos, Biberist, Jaross Andor, Solothurn, Székely Endre, Basel; Hamala István, Olten; — 25.— dollárosat: Németh János pléb., Basel és Dr. Kiss László, Riehen 110... dollár értékben. (Összesen: 265 dollár = 1139.— Sfr.) A befizetések a Misszió csekkjén történtek, a befutó összeget a Misszió továbbítja Rómába, ahonnan közvelelőn a jegyző nevére érkezik a kötvény. — Jegyzés az istentiszteletek után vagy a lelkész látogatásakor történhet.

Márc. 15.-e emlékkünnepélyét a Basel és környéke magyarsága márc. 14-én (szombat) d. u. 1/2 6 órai kezdettel a Providenciában (Laufenstr. 46.) tartja változatos műsorral. Az ünnepélyre, mely a tervek szerint 70.75 percig tart, szeretettel hívja pontos megjelenéssel honfitársait a rendezőség.

A Svájci Keresztény Magyar Munkásszövetség
Zürichi Csoportja

IRODALMI ESTET

rendez

«ADY ENDRE és KORA»
címmel,

1970 március 7-én (szombaton) este 7 órakor Zürichben, a Kirchengemeindehaus «Guthirt»-ben, Guthirtstrasse 7. (Bus 53 és 71, a «Rosen-gartenstrasse» megállóig)

Előadó: Kozma Ferenc szk. vezérkari őrnagy, Liège (Belgium).

A rendezés családi jellegű, elhelyezkedés főleg asztalok mellett. Sör, üdítő italok, pogácsa, cukrásztermények rendelkezésre állnak.

Az előadást hozzászólások és barátságos irodalmi viták követik.

Hivatkozással eddigi nagyszerű előadó estéinkre, kérjük, hogy erre a redkívvüli élményt ígérő irodalmi este minél nagyobb számban jelenjenek meg, amely ifjúságunk számára különösképpen tanulságos lesz.

Tagtársainkat, barátainkat és minden magyar hazafit nagy szeretettel vár a

Rendezőség

(Dr. Ángyán csoportelnök)

Bécs. Dr. Rác Imre Eisenstadt-i hittanár tartotta január 20-án a teológiai sorozat 5. előadását «Isten tulajdonságai» címmel.

Nem elméleti okoskodásokkal, hanem bibliai történetek és tanítások alapján ismertette Isten képét. Az előadás tartalmas, tanulságos, élvezetes volt.

A bécsi Egyházközség farsangi bálját január 24-én rendezte. Az érdeklődés nagyobb volt, mint tavaly, s a rendezvény anyagi és erkölcsi sikerrel járt. — A Szent István Egyetel tradícionális jótékonyági bálját pedig január 31-én rendezte meg. Ez a bál nyújt alkalmat a bécsi magyarságnak, hogy az osztrák társadalommal való kapcsolatát elmélyítse. Szép társadalmi siker volt. A tiszta jövedelmet az ifjúság és a rászoruló idős magyarok segélyezésére fordítja az Egyetel.

Nagybőjti zárt lelkigyakorlat: 1970 március 15. - 15. A helyes időbeosztás érdekében már előre jelezzük nagybőjti zárt lelkigyakorlataink idejét és helyét: 1970 márc. 15. - 15. Wien 17. Neuwaldegg, Waldegghofgasse 5, a 43-as villamos végállomásánál.

Freising. A magyar lelkészek világi munkatársainak konferenciáját 1970 május 7-10 között tartják meg a Münchentől mintegy 35 kilométerre fekvő Freisingben. Részletes tájékoztatót és a jelentkezési íveket ezekben a napokban küldi ki Mgr. Adám György a helyi magyar lelkészeknek, akik a jelentkezési íveket kitöltve igyekezzenek visszaküldeni a müncheni címre.

Genf. A Genfi Képviselőtestület első magyar farsangi találkozója szépen sikerült. Csak elis-

merés és köszönet illeti meg a képviselőtestületi tagokat, valamint hozzátartozóikat fáradhatatlan munkájukért, mely nélkül ez a szép eredmény elképzelhetetlen lenne. Köszönet és elismerés illeti meg von Suppan Tibornét is önzetlen és fáradhatatlan munkásságáért, amellyel a lausannei táncszövetséget előkészítette és oly készségesen szerepeltette. Fellépésük fényes siker volt. Rempört Éva és Hallay Imre remek énekszámaihoz is csak gratulálni lehet.

Lausanne. Nagybőjti triduumok: a) Lausanneban a Servan-kápolnában (12, rue E.Crasset) március 15-án, pénteken este 8 órakor; március 14-én, szombaton este 1/2 7 órakor; március 15-én, vasárnap reggel 3/4 9 órakor a szokásos magyar szentmise keretében böjti beszédek.

b) Genfben a St. Boniface-kápolnában (14, av. du Mail, Plainpalais):

március 20-án, pénteken este 8 órakor, március 21-én, szombaton este 1/2 7 órakor, március 22-én, virágvasárnap 11.15 órakor a szokásos magyar szentmise keretében böjti beszédek.

c) Yverdonban március 22-én, virágvasárnap este 1/2 6 órakor, egy soronkívüli m. yar szentmise keretében.

A beszédeket Dr. Ikvay László tartja.

Miserend: Monthay-ban a húsvét előtti magyar szentmise március 14-én, szombaton este 1/2 7 órakor lesz a Closillon-i kápolnában. Sionban, a küssaminárium kápolnájában utolsó esetben lesz március 21-én, szombaton este 6 órakor magyar szentmise.

Képviselőtestületi gyűlések: a) Lausanneban február 27-én, pénteken este 8 órakor a Notre Dame-plébánián; b) Genfben március 6-án, pénteken este 8 órakor a St. Boniface-ban.

A Bafra-ra perselyezés eredménye: Genfben és Lausanneban 50.—, 50.—, össz. 60.— Sfr.

Linz. Hangulatos farsangi gyermekdelutánt tartottak a linzi magyar gyermekek január utolsó szombatján a Magyar Otthonban. Lucia nővér, Rosarina nővér és Kiss Mihály tették a gyermekek számára film- és lemezjátszóval, valamint uzsonnával érdekessé az összejövetelt. A gyermekek ötletes jelmezekben jelentek meg.

Bern. Március 15.-i ünnepélyt rendeznek a berni magyarok 1970 március 15-én délután 4 órakor a Bruder Klaus katolikus templom színháztermében. A műsor kiemelkedő száma lesz Machacek András operaénekes fellépése, aki nemrég menekült Kassáról, s most Bielben énekel az ottani színháznál. Erkel, Lehár és Kacsó. részleteket ad elő. Zongorán kíséri az ugyancsak Kassáról menekült Soch Katalin. — Ünnepi szónok Dr. Tóth János genji egyetemi tanár lesz.

Közreműködik a Berni Magyar Népitáncszövetség és a berni magyar gyerekek. Szaval Bak Tamás.

A berni Magyar Misszió területén az ezévi húsvéti lelkigyakorlatot Szabó Ferenc S. J., a Vatikáni Rádió magyar munkatársa tartja.

München. A «Mise rendje» címen megjelent magyar nyelven 72 oldalon (imakönyv nagyságban) a szentmise állandó részeit tartalmazó kis kötet. A liturgikus reformok folyamán kialakult miserend véglegesnek tekinthető s azért ajánljuk a magyar hívek használatára is. A kötet piros és fekete nyomással készült és tartalmazza az összes prefációkat és a négy eucharisztikus imádságot (kánon). Ára egy német márka vagy annak megfelelő valuta. A könyv megrendelhető a németországi főlelkészségen (8000 - München 27, Trogerstrasse 48.) vagy a helyi magyar lelkészeknél.

FELHÍVÁS!

Kérjük azokat a szülőket, akik azzal a gondolatmal jöglalkoznak, hogy gyermekeiket a magyar gimnáziumba küldik tanulni, hogy időben kérjenek jelentkezési ívet és időben jelentsék be gyermekeiket, mert késői jelentkezéseket helyhiány miatt nehezen vehetünk figyelembe.

Azok a tanulók, akik az iskolaévet húsvét körül fejezik be, az első gimnázium megkezdése előtt, április - június hónapokban előkészítő tanfolyamra is jelentkezhetnek hozzánk.

Burg Kastli Magyar Gimnázium
Igazgatósága

Mannheim. A lelkészség egyházközségei karácsonyra csomagot juttattak minden börtönben lévő magyarnak és nagylelkűen megajándékozták a szegényeket is. 1500.— DM-t küldtek tanulmányi segélyre a kastli gimnáziumnak, 800

DM-t az iskola bővítésére és 800 DM-t a római Szent István Zarándokházra.

Róma. A Szent István Ház javára kibocsátott kötvények hamarosan megérkeznek a helyi magyar lelkészekhez. Amint lapunkban már eddig is jeleztük, nagyon jelentős akcióról van szó s azért reméljük, hogy a magyar lelkészek felkarolják mindenütt munkatársaik segítségével ezt a jubileumi akciót. A kötvények hamarosan megérkeznek a lelkészségekre, ahol jegyezhetők. Lehet egyenesen Rómába is írni Dr. P. Sellye Vince igazgató címére, aki az akciót elindította, sok fáradtságos munkával szervezi és reméli, hogy az látható eredménnyel is zárul.

Kérésére szívesen közöljük az első három részvény-jegyző nevét:

Tóth Gyula, Velence (Olaszország) 1 darab 50 dolláros kötvény;

Belányi Béla, Los Angeles (USA) 1 darab 25 dolláros kötvény és

Juhász László, Buffalo (USA) 2 darab 10 dolláros kötvény.

Párizs. Ft. A. Tóth József dr. lazarista atya is beállhatott végre a Párizsi Magyar Misszió lelképásztori munkájába. 1937-ben, érettségije után jött el Budapestről, hogy Párizsban végezze teológiai tanulmányait. Felszentelése után egy ideig Lille-ben működött, majd a francia rendtagok kínai missziójában. Onnan került Fülöp-szigetekre, ahol 4 évet töltött. Manilából Etiópiába került, majd az utolsó tizenhat esztendő Algirban töltötte. Innen jött Párizsba, hogy az itt élő magyarok lelkigondozásában segítsen.

Brüsszel.

Január 18 és 25 között tartották világszerte a nagy imányolcádot a részekre szakadozott kereszténység újraegyesüléséért. Ezzel kapcsolatban Brüsszelben ökumenikus szentmisét tartottak a Magyar Ház kápolnájában, amelyet zsúfolásig megtöltöttek a katolikus és református hívek. Az ünnepélyes mise evangéliuma után Nt. Pándy András, a belgumi magyar protestánsok lelkipásztora mondott beszédet.

A szentmise alatt a katolikusok és protestánsok együtt énekeltek a szép magyar karácsonyi éneket s közösen imádkozták a Miatyánkot az ősi doxológiával együtt: «Mert tied az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökkön örökké!»

Itt számolunk be arról is, hogy a brüsszeli magyar reformátusok 1969 nov. 30-án szentelték fel új kis templomukat a város belterületén. Egy volt vendéglőt alakítottak át templommá. Így lett a mulatság háza az imádság házává! Az

ünnepségen a helybeli belga, továbbá német, angol és amerikai magyar protestánsok is képviseltették magukat. Résztvettek az ünnepségen magyar katolikus hívek is lelkészükkel együtt, aki a szertartás végén szintén felszólalt. Az ünnepségről a Szabad Európa Rádió is beszámolt és hangképeket közölt magyar nyelvű műsorában.

Pforzheim. Pforzheim és környékének magyarsága január 25-én tartotta meg szokásos farsangi összejövetelét, mely «bátyusbál» néven ismeretes és vált népszerűvé. A helyi Jézus Szíve plébánia most felépült nagytermében megtartott összejövetel mint minden évben, most is jó hangulatban zajlott le, szép számmal összegyűlt magyarság részvételével.

MAGYAR BÁL FRANKFURTBAN

1970 január 24-én

Önmagában is szép látvány a hatalmas terem: közel hatszáz személynek megterített fehér asztalaival és piros szővettel bevont székeivel, ketté választva a tánc-parkettel, melynek két végén egy-egy pódium a tánc- és cigányzenekar részére. De a kép mind színesebbé válik, ahogyan gyűl az ünnepi feketébe öltözött férfiak és pompás bálruhákban az asszonyok és leányok tömege. Mert ez már valóban tömeg. Egy vidám, nagy magyar találkozó, ahol nemcsak Hessen összes városából látunk képviselőket, hanem Mainzban, Mannheimban, Heidelbergből és Karlsruhe-ból is. Nem csoda, ha az egyik messziről jött magyar a terembe belépve azt gondolta, hogy eltévedt. Nem akarta elhinni, hogy ez itt a magyar bál.

A két zenekar nagyon gyorsan nagyszerű és meleg hangulatot teremtett. Látszott, hogy mindenki kitünően érzi magát és éjfél előtt már veritékcs arccal egy családként ropta a táncot. A rendezőség nem győzte fogadni a résztvevők dícsérő elismerését és gratulációját.

Befejezésül a krónikás is szívből gratulál és elismerését fejezi ki a frankfurti Magyar Egyesületnek a nagyszerű rendezésért és a résztvevő magyar közönségnek, hogy mindvégig finom magyar érzéssel és mértékkel tartotta meg és idézte az elmúlt idők magyar báljainak szépségét, bájját, vidámságát és tisztaságát.

A jólsikerült bált január 24-én rendezték az ottani szervek a Katolikus Misszió támogatásával.

Rentenanstalt

Die Rentenanstalt ist die älteste und grösste schweizerische Lebensversicherungsgesellschaft. Unsere Generalagenturen in der ganzen Schweiz sowie unsere Sprechzimmer am Hauptsitz stehen Ihnen jederzeit kostenlos zur Verfügung. Wir beraten Sie gerne — auch in ungarischer Sprache — über sämtliche Formen der modernen Lebensversicherung.

Rentenanstalt a legidősebb és legnagyobb svájci életbiztosítási társaság. Vezérképviseliteink egész Svájc területén, valamint fogadósobáink főépületünkben minden időben díjtalanul rendelkezésére állnak. Szívesen szolgálunk megfelelő fölvilágosítással és tanácsadással — magyar nyelven is — a modern életbiztosítás minden formáját illetően.

Schweizerische Lebensversicherungsgesellschaft und Rentenanstalt

Hauptsitz in Zürich, General Guisan-Quai 40
Tel. (051) 27 29 30

Niederlassungen in
München, Paris, Amsterdam, Brüssel; Liverpool/London

Bűn, bűjt, vezeklés

Kellemetlen dolgok

senki sem szeret hallani. Márpedig a bűn is, a bűjt is, a vezeklés is a legtöbb ember számára a kellemetlen fogalmak közé tartozik. Éppen ezért sokan egyszerűen törlik őket szótárukból, mások a «sötét középkor» gondolatkörébe utalják azokat.

Mivel a legtöbb tévedés fogalomzavarból ered, először tisztáznunk kell a fogalmakat.

Mindenekelőtt tudnunk kell, hogy bűn, bűjt és vezeklés szorosan összetartozik. De még ennél is fontosabb, hogy ennek a három fogalomnak csak akkor és ott tan igazán értelme, ahol ragaszkodnak a keresztény értékrendhez. Ahol ezt az értékrendet kétségbevonják, ezeknek a szavaknak értelme is elvész.

Keresztény hitünk központi gondolata a megváltásban való hit. «Ő (t.i. Krisztus) kiragadott bennünket a sötétség hatalmából és át-helyezett bennünket szeretett Fia országába. Benne van — az Ő vére által — a mi megváltásunk, a bűnök elengedése» — olvassuk a Kolosszei levélben (1. 13-14). Ezzel eljutottunk egy másik, a megváltással szorosan összefüggő gondolathoz, a bűnhöz. Ha hiszünk abban, hogy Krisztus megváltott bennünket, abban is hinnünk kell, a mitől megváltott bennünket, vagyis el kell fogadnunk a bűn létezését.

De mi is az a bűn?

Nincs értelme, hogy ebben a rövid eszmefuttatásban kitérjünk mindazokra a problémákra, amelyek a mai teológusokat a bűnnel kapcsolatban foglalkoztatják. Ragadjunk ki belőle csak egy mozzanatot: a bűn az Istentől kitűzött értékrend felborítása, vagy ahogyan azt a bűnbeesés története olyan plasztikusan kifejezi, az ember «önistenítése», Isten akarata helyett önkaratunk követése. Ennek a megbolygatott értékrendnek helyreállítását, önkaratunknak Isten akarata alá való újra-alárendelését nevezzük bűnbánatnak.

De mit ér a contergan szerencsétlen áldozatainak, ha a gyógyszer előállítói beismerik hibájukat, ha őszintén sajnálják gondatlanságukat?

Mindnyájan úgy érezzük, hogy jóvá is kell tenniük azt a kárt, amelyet áldozataiknak okoztak. Az igazi bánathoz tehát feltétlenül hozzátartozik a jóvátétel gondolata is. De mit ajánlhatunk fel jóvátételül Istennek? Legfeljebb azt, hogy az értékrend helyreállítását külsőleg is kimutatjuk. A megbontott isteni értékrend tudatos, külsőleg is megnyilvánuló helyreállítását nevezzük elég-tételnek, vagy — kissé hátborzongatóbb szóval — vezeklésnek. A vezeklés egyik legegyszerűbb, legáltalánosabb ismert formája a bűjt.

Nem a koplalás,

az önként vállalt éhezés tehát a keresztény értelemben vett bűjt lényege (ezt csupán a «jó figura» kedvéért sokan megteszik), hanem az, hogy Isten iránti szeretetünk kimutatása céljából ellenszegülünk egyik legalapvetőbb ösztönünknek, és ezzel látható módon kifejezzük önkaratunknak az isteni értékrend alá való rendelését.

A modern élet azonban az «Isten iránti szeretet» tartalmát is némileg megváltoztatta. Kezdjük mindinkább komolyan venni Szent János intelmét: «Ha valaki a föld javait bírja és felebarátját szükségben látja és mégis elzárja előle szívét, hogyan maradhat meg az ilyen emberben Isten szeretete?!» (1 Jn 3, 17). Vagy: «Ha valaki azt állítja, hogy 'szeretem Istent', de gyűlöli testvérét, az hazug. Mert ha valaki nem szereti testvérét, akit lát, hogyan szeretheti Istent, akit sohasem látott?!» (1 Jn 4, 20). Az Isten iránti szeretetnek ezt a tartalmi változását egyik teológus honfitársunk, Boros László, így fejezi ki könyvének címében: «Istennel találkozni — embertársainkban.» Nem csoda, ha a tiszta istenszeretetre vonatkoztatott vezeklés és bűjt ma mindinkább az ember felé fordul. Nyugodtan mondhatjuk azonban, hogy

a bűjt lényege nem, csupán formája változott:

a látszólagosan eredménytelen koplalás helyébe céltevékenység lépett, t. i. felebarátaink, embertestvéreink segítése.

Miért ne lehetne önként vállalt bűjtölés olyan ember javára, aki kényszerűségből, szükségéből éhez? Erre az alapgondolatra épít a

német püspöki kar két nagy «bűjt» mozgalma: az *Adveniat* és a *Misereor*; ugyanebből a megfontolásból fakad evangélikus testvéreink mozgalma, a «*Brot für die Welt*». Nem a koldulásnak új, raffinált formái ezek, hanem «bűjtölésünk» pozitív beállítása a keresztény felebaráti szeretet céljaiba.

Nem annyira a pénz, az összegyűlt összeg a lényeg, hanem az, hogy ezt az összeget önkéntes lemondásunk eredményéből (egy-egy drágább étkezés-, szórakozás-, ruhadarabról való lemondásunk árán) teremtsük elő.

Persze az önmegtadadás, a nagybűjt vezeklés nemcsak ezeket a világraszóló terveket segítheti. Talán ismerőseink, menekült testvéreink között is van olyan, akinek jól jönne egy kis segítség. Nem lehetne gyermekeinknek a bűjt értelmét ismét közelebbről azzal, hogy a lakás központi helyén kis perselyt állítunk fel, s abba összegyűjtjük apró kis áldozataikat? Ha ezeknek az áldozatoknak konkrét tartalmát is adhatnánk (*Adveniat*, *Misereor*, *Brot für die Welt*, egy-egy rászoruló ismerős stb.), családunk körébe is visszatérne a nagybűjt áldozatos szelleme!

RITTER MÁRTON

REGÉNY SZENT ERZSÉBETRŐL

Rosemary Haughton angol katolikus író nő 256 oldalas regényt írt *Árpád-házi Szent Erzsébet életéről «Elisabeth's Greetings»* címmel. Az írónőnek, aki tanító férjével és tíz gyermekével Yorkshire-megyé egyik falujában él, ez az első regénye. Eddig megjelent írásaiban ifjúsági és teológiai problémákkal foglalkozott. A regényes életrajzot az amerikai «J. B. Lippincott Company Philadelphia and New York» adta ki. Ára 5.95 US dollár.

Az egyébként nagy gonddal és szeretettel megírt regénynek súlyos hibája, hogy túlhosszú, egy fölösleges részletességgel vázolt szeretkezési jelenettel terhelt, a szándékolt történelmi háttérrel megadni mégis alkalmatlan a bevezető része. Ennek a bevezető résznek a hosszadalmassága miatt nem maradt azután elég hely több olyan fontos esemény részletes leírására, amely nélkül *Árpád-házi Szent Erzsébet életéről, alkotásiáról és történelmi jelentőségéről az olvasó nem kap hat teljes képet.* (MET)

Dalolatok az Urnak...

Az alábbi pillanatfelvételen vázlatosan bemutatjuk, hogyan folyik ma az egyházi ének tanítása otthon. A felvétel persze akkor mutatja a valóságot, ha melléje tesszük a 25 év előtti képet is.

A magyar egyház magáévá tette X. Szent Pius intézkedéseit és azok szellemében indította el az egyházi zene és ének reformját. Az egyházi ének lelkes apostolainak szaktudása, mint pl. Bárdos Lajos, Harmat Artur, Kodály Zoltán és Koudela Géza, Mayer Ferenc, Werner Alajos, Pantol Márton, Szigeti Kilián stb. magas zenei képzettséggel rendelkező papok buzgóssága és kitartó munkássága szinte nem remélt színvonalra fejlesztette a háború előtt az egyházi zenét és éneket hazánkban.

Megjelent a «Szent Vagy Uram» egyházi népdéktár. Az Országos Magyar Cecilia Egyesület, a Magyar Országos Kántorszövetség, és a Püspöki Kar felszólítására valamennyi templom körusán egységesen, minden cikornyától mentes orgonakísérettel szolt az ének, Krisztus titokzatos áldozatához méltóan. A nagy vizsga 1938-ban, az eucharisztikus kongresszuson, jelszere sikerült. Magyar Kórus címmel folyóirat indult. Az egységes népdék és gregorián énekek mellett, ez a szaklap, a régmúlt századok nagy komponistáinak remekműveivel, és új magyar vokális irodalommal ajándékozta meg havonként a templomok énekkarait.

X. Pius pápa a templomi énekkarok megszervezéséről is rendelkezett. Kívánta, hogy az énekkar lehetőleg férfiakból és fiúgyermekből alakuljon. Mayer Ferenc Pécsen, Werner Alajos Szombathelyen tett eleget a szent pápa kívánásának. A «Scola Sabariensis» nagy hírnévre tett szert, példát mutatott az emberi hang nemes kezelésére. Országjáró hangversenyekkel nemcsak tanított, hanem művészi produkciójuk megújította a lelkek fátylát, hatalmas színskálájuk fokról-fokra emelte, és vitte fel a szíveket a Csúcsig, az Istenig. Ez a múlt mosolyog felénk... rá visszamosolyogni, az volna az igazi gyönyörűség! Magyarország egyházi énekkultusza felölelte a pápai rendelkezések teljességét, és 1945-ig élte aranykorát.

Ma megváltozott az élet képe. A kommunista állam megtiltotta a kántori oklevéllel rendelkező tanítóknak az egyházi szolgálatokban való rész-

vételt. A Zeneművészeti Főiskolán 1950-ben megszűnt az Egyházkarnagy képző fakultás. Pótlására Harmat Artur és Dr. Werner Alajos tanárok megszervezték a Nyári Kántorképző Tanfolyamot. Felvételt nyerhettek mindazok, akiknek zenei hallásuk volt. Jelentkező bőven akadt; az élet viharaitól megtéptett emberek, a hivatalokból kiltított u. n. «politikai bűnösök», a rendek feloszlatásával állás nélkül maradt szerzetesek, szerzetesnők, a falusi templomok vezető hangú Rozi nénije, és az eke szarva mellett fel-nőtt kérgestenyérű Pista bácsik. Nagy körültekintéssel és egészen sajátos módszerrel kellett e heterogén társaságot előkészíteni a kántori teendőkre.

Nem mulaszthatom el az első vizsga kedves epizódjának leírását. Harmat Artur az összhangzattan professzora megszólaltat a zongorán egy elsőfokú moll-akkordot, majd megkérdezi az előtte álló tagbaszakadt, napbarnított férfitől: Na, Feri bátyám, megtudnád-e mondani dūr, vagy moll hármashangzatot hallottál-e? Rövid gondolkodás után odaszól a kérdező: «Dūrtn én.» «Hm, tévedtél, mer moll vót ez» — mondja tréfásan Turi-bácsi. «A kis késit, úgy szót ez, mintha dūr lett volna». Igen, a magas szinten képzett karnagyok helyét, ezek a kétszer 5 hetes nyári tanfolyamon képzett alacsony zenei műveltségű kántorok foglalták el. Mit várhatott tőlük az Egyház? Művészetet nem, de a liturgia ismeretét, szeretetét, az egyházi népének meleg emberi hangon történő átadását, igen.

A tanfolyamra jelentkezők száma évről-évre növekedett, és ezzel együtt nőttek a zenei igények is. A kis mustármag fáva terebélyesedett. Ma már a hallgatók 4 nyáron át nyerne kikapcsolást, és csak sikeres vizsga letétele után kapják meg kántori oklevelüket.

Ez év őszén megindul a két éves karnagyképző tanfolyam. A felvételi vizsgára csak magas zenei előképzettséggel bírók jelentkezhetnek... így, hát mégis csak kezdünk a múlttra visszamosolyogni, ...vagy talán mégsem?

A Mátyás-templom harangjai csengve-bongva szólnak. Hosszúhajú, szakállas fiúk, loboncos-hajú, mimiszoknyás lányok tolongnak a gótikus ívek alatt. Megszólalnak a dobok, sípok, gitárok, tangóharmonikák és réztányérok, ritmust dobol-

nak a lábak, jobbra-balra hajlonganak a derekuk és táncos-hangon száll a szentmise előtti nyitó-ének: Istenem, milyen öröm az nekünk, amikor Te hozzánk jössz, mert Te vagy a mi Utunk és Életünk... majd néma csend, csak a miséző pap lelkiismeretvizsgálat segítő hangja kopog a lélekajtókon... én vétkem, én vétkem; s lágyan indul Werner Alajos művészileg megkomponált, a szent liturgia szellemének megfelelő Mercedes miséje, hogy hófehér fátyolként takarja be a vadul tomboló szíveket...

SZIKLA SZILÁRD

Húsvéti üzenet

Költő, egyről énekelj csak: ami most és mindig új, amit zeng a holdas éjjel és a szél harsogva fúj, kankalin zsendülve példáz, bomló levél, zöld rügyek és a cinkék dalra nyitván tarka tollú mellüket.

Egyről, amit ezren vártak kételkedve, mint Tamás. Nyisd kerekre szempilládat, hogy az üres sírba láss. Fuss szaporán Magdolnával, vidd hírül Péternek is és a népnek add tudtára, hogy él, aki benne hisz.

Pállal együtt kardot pengess, mely a századokon át lángbetűkkel írja égre hitünk fundamentumát: hogy csak érte, benne, rajta, föld felett és ég alatt tőle nyerjünk élve-halva hős erőt, mert ő a nap.

Ki legyőzte a halált is, Krisztus, Isten egy fia. Kiért véres porba csuklott Ágnes és Cecília. Rajta, költő, hát kiáltd ki, hallják meg a századok, harsogj túl tavaszt és orkánt: Krisztus él! Föltámadott!

TÜZ TAMÁS

Jubileum Fatimában

Február 20-án volt ötvenedik évfordulója annak, hogy a legkisebb látnok, Marto Jácinta meghalt egy lisszaboni kórházban.

Mielőtt elhagyta volna szülőfaluját s onnan először a Vila Nova de Qurém-i kórházba vitték volna, Lucia unokatestvérének, akivel együtt látta a Szűz Anyát, ezt mondta: «A Szűz Anya azt akarja, hogy két kórházba menjek, de nem azért, hogy meggyógyuljak, hanem hogy az Úr Jézus iránti szeretetből és a bűnösök megtéréséért még többet szenvedhessek». Különben a Szent Szűz a sorozatos, minden hónap 15-én ismétlődő és fél évig tartó látomások alatt már közölte velük, hogy Jácinta és testvére Ferenc hamarosan meg fognak halni s csak Lucia, közülük a legnagyobb marad majd életben. Ferenc 1919 április 4-én halt meg.

Jácinta 1920 január 21-én hagyta el végleg Fatimát, amikor Lisszabonba vitték, hogy ott kórházi kezelésben részesítsék. Először egy árvaházban helyezték el, ahol többször megjelent neki a Szűz Anya. Az árvaházat alapító és fenntartó nővér rendszeresen feljegyezte, amit a Szent Szűz ott Jácintával közölt. Különösen megrendítők a Szent Szűz kinyilatkoztatásai a divatról, az erkölcselenségről és azokról a büntetésekről, melyek Portugáliát és az egész világot érik, ha az emberek nem térnek meg és nem engesztelnek.

Kéthetes tartózkodás után az árvaházból kórházba került Jácinta. Súlyos beteg volt már két éven keresztül. Az orvosi leletek gennyes mellhártyagyulladásról beszélnek. Az orvosok az operáció mellett döntöttek. Jácinta kijelentette, hogy az operáció semmit sem fog használni, mert a Szűz Anya megmondotta neki, hogy meg fog halni. De alávetette magát az orvosok intézkedésének. Február 10-én operálták meg. A bal oldalon eltávolították 2 bordát s annak helyén nagy sebet hagytak.

Nagy fájdalmak voltak, de mivel a Szűz Anya előre figyelmeztette, hogy Lisszabonban «az Úr Jézus iránti szeretetből és a bűnösökért» sokat fog szenvedni, igen nagy türelemmel viselte a betegséget és a fájdalmakat. A betegápoló nővér, aki mellette volt, kifejezetten állította a boldoggá avatási per alatt, amely még most is folyik, hogy Jácinta «igen türelmes volt és zokszó nélkül viselte a szenvedést. Úgy látszott — mondta a betegápolónővér — mintha nem is érzett volna semmit. Pedig az ő fájdalmaival más gyermek szakadatlanul jajgatott és sírt volna. Ő csak sóhajtozott».

A kórházban is megjelent neki Mária. Lucia unokatestvérének ezt megüzente. Lucia erről ezt írta: «Azt üzenté Lisszabonból, hogy a Szűz Anya ott is meglátogatta. Előre tudatta velem halálának napját és nekem azt a tanácsot adta, maradjak jó».

Február 20-án este 10.50-kor egészen egyedül halt meg, amint a Szent Szűz azt előre közölte vele.

(Fatimai Látnokok. 1970 január 1.)

NAGYBŰJTI KONFERENCIA BESZÉDEK ZÜRICHBEN

Zürichben Nagybűjt három egymásután következő vasárnapján (márc. 1.-8.-15. d. e. 10 órakor a magyar misén, Szent Antal alsó templom) Dr. Mehrle Tamás O. P. egyetemi tanár bűjt konferencia beszédeket mond. (Mise előtt és alatt is gyóntat.) Erre szeretettel hívunk minden magyar testvérünket.

A «MAGYAROK VASÁRNAPJA» 75 ÉVES

Az 1894 október 24-én Böhm Károly prelátus-plébános által alapított «Katolikus Magyarok Vasárnapja» 75 éves jubileumát ünnepli. Amerikának ezt az egyetlen katolikus magyar lapját, amelyet az erdélyi magyar ferencesek adnak ki az Ohio állambeli Youngstownban sok-sok áldozattal és lelkesedéssel. Takács Gábor OFM, és Esterhás István szerkeszti. A hetilap szerkesztői a szorosan vett katolikus cikkeken és hírszolgáltatáson kívül bőséges teret adnak az összmagyarság problémáinak is.

«A jubileumi évben — írják a szerkesztők — mindenhová elmegyünk, ahol a gyémánt jubileumról olvasóink meg akarnak emlékezni. Ismét meg akarunk ifjodni, nőni és terjeszkedni, hogy feladatainkat a nehezedő körülmények közt is mindig jobban és hűségesebben tudjuk teljesíteni.» (MET)

MAGYAR NYOMDA

UNGARISCHE BUCHDRUCKEREI
vállal mindenfajta nyomdai munkát!
Cím: Ungarische Buchdruckerei
Telefon: (071) 22 55 28
St.Gallen, Gallustr. 41, Svájc

Emlékezzünk

1870 március 3-án, száz évvel ezelőtt született Szegeden Maróczy Géza nemzetközi sakk-nagymester. A sakkjátékot 16 éves korában tanulta meg. 1895-ben Hastingsban (Angliában) a mesterképző versenyen első díjat nyert, mester lett. Nemzetközi nagy mester-versenyeken mindig jó eredménnyel játszott és sok díjat nyert. Így többek között:

1896-ban Nürnberg II.
1899-ben Bécs I.
1899-ben London II. IV.
1900-ban Párizs III. IV.
1900-ban München I. - III.
1902-ben Montecarlo I.
1903-ban Montecarlo II.
1904-ben Montecarlo I.
1905-ben Oostende I.
1905-ben Barmen I. - II.
1906-ban Oostende II.
1908-ban Bécs I. - III.

1845 március 6-án, 125 évvel ezelőtt jelent meg Petőfi Sándor «János vitéz» című költeménye. A verselésben vidám szabadság nyilatkozik meg; nem primitívkedés, hanem természetes egyszerűség, nem «naiv felfogású» eposzt írt, hanem a saját naiv hajlamainak, a népköltészet vérkonának teremtett formát és hangot.

1770 március 8-án, kétszáz évvel ezelőtt született Pápay Sámuel irodalomtörténész. Jogot végzett és ügyvédi diplomát szerzett, de nem folytatott gyakorlatot. Négy évig az egri Akadémián a magyar nyelv és irodalom tanára volt. Összeköttesben állott kora íróival, így Kazinczyval is. Keveset írt, de legfontosabb műve: «A magyar irodalom eszmérete» irodalmunkban az első magyar nyelvű, rendszeres tárgyalású irodalomtörténeti munka; nem adatok halmaza, mint az addigiak, hanem az irodalom fejlődésének rajza, tekintettel az irodalom életét irányító tényezőkre.

1845-ben, tehát 125 évvel ezelőtt született Erdélyben Puskás Tivadar. 1895 március 17-én halt meg Budapesten. — Tanulmányait elvégezvén, Londonba ment, ahol egy vasútépítő cég szolgálatába lépett, melynek képviselőjében vezette a hetvenes években a magyar északkeleti vasutak építését. 1875-ben Amerikába ment, New Yorkban megismerkedett Edissonnal, aki munkatársává fogadta. Puskás több évig dolgozott együtt a világhírű feltalálóval, kit a párizsi vilákiállításán ő képviselt. — Megválasztották a párizsi telefonvállalat elnökévé, bátyja halála után átvette a budapesti telefonvállalat vezetését. Röviddel halála előtt feltalálta a telefon-hírdíszót, mely világhírűvé tette nevét.

1285-ben született Boldog Csáky Mór domonkos szerzetes, Ugod várában. A rokonság unszolására házasságot kötött Abók nemzetiségéből származó Amádé nádornak leányával. Három év után közös elhatározással mindketten kolostorba vonultak. Boldog Mór Bologna-ban tanult, és később Győrött apostolkodott, itt is temették el. 1566-ban a domonkosok temploma elpusztult, és a későbbi években a törökök meg is szállták Győr városát és így az ereklyéknek csak az emléke maradt ránk. Ünnepe március 20-án van.

1885 március 29-én, 85 évvel ezelőtt született Szabadkán Kosztolányi Dezső. A budapesti egyetem Babits és Juhász barátja, és ez a barátság megmaradt mindig. Levelezésükben tallózva, egy kis levelet idézek: (Kosztolányi Dezső - Babits Mihályhoz)

*Kedves barátom,
én is teljes nyíltsággal tartozom neked leved után. Azt hiszem, miután két ember bevallja egymásnak, hogy «fájt valami» és neheztel, már nem is neheztel. Én legalább ezt érzem. Kérlek tehát, felejtse el a köztünk történeteket, amint én is elfelejtettem. Szükségem van arra, hogy ifjúkori barátságunkat megőrizsem s átmentsem ebbe a tébolyítóan idegen, sivar korszakba.*

*Szeretettel, a régi, hű szívvel ölel:
Kosztolányi Dezső
Budapest, I. Tábor-utca 12. sz.*

1900 március 31-én született Miskolcon Szabó Lőrinc költő. Saját bevallása szerint, Babits Mihály volt első mestere, de hamar föllázadt a mester ellen. — A tanítvány bizonyos értelemben mégis a mester folytatója: ugyan-csak elsőrangú hivatásának tartja a nyugati irodalom kincsének hűséges és alázatos közvetítését. — A II. világháború után hosszú időre elhallgatott, és ez a hallgatás még inkább elmélyítette a nagy lírikus nemzedék utolsó képviselőjének költészetét. — 1957 októberében halt meg Budapesten.

Dr. HAMSÁG JENŐ

Flóra Gyógyszertára

szállít Magyarországra és a világ bármely részébe gyógyszereket.

8004 Zürich.
Badenerstr. 85,

Tel. (051) 25 21 40

Az élet könyvéből

**A KERESZTSEG SZENTSÉGÉBEN
RÉSZESEK**

Austriában:

Abrahám József, 1969 dec. 21-én, Bécsben
Erdélyi András Gyula, E. Gyula és Forgács Rózsa fia, 1969 okt. 16, Linz-ben
Forrai Angela, F. Kálmán leánya, 1969 okt. 17., Linz-ben

Hollandiában:

Jurai Ilona, J. Frigyes és M. Daelmans leánya, Merkelbeek-ben

Franciaországban:

Móricz Veronika, M. Ernő és Koledin Katalin leánya, Montreuilben
Geher Sabine Frédérique, G. János és Nicole Deléeres leánya, Savigny sur Orge-ban

Németországban:

Metzker András Károly, M. Károly és Rappersberger Alexandra fia, 1969 dec. 12-én, Mannheimben
Boldizsár Tibor Oszkár, B. József és Sági Piroška fia, 1970 jan. 18-án, Stuttgartban
Hajas Róbert, H. Antal és Kormos Eva fia, 1969 nov. 25-án, Gerabronnbán (Stuttgart)

Svájcban:

Molnár Susanne, M. Béla és Zaugg Edith leánya, 1969 dec. 26-án, Thunban
Balsarri Adamo, B. Alessandro és Olaj Mária fia, 1970 febr. 1-én, Thunban
Szöllősy Tamás György József, Sz. György és Tóth Ágnes fia, Zürichben
Berke Melinda, B. Lajos és Nagy Piroška leánya, Oetwil am See-ben

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Németországban:

Stupfögger Imre és Varga Katalin, 1970 febr. 14. Beuronban

**AZ ÖRÖK HAZÁBA
KÖLTÖZTEK**

Austriában:

Lukács Béláné szül. Melczér Dóra, 78 éves, 1969 dec. 20-án, Bécs
Löke Gábor okl. mérnök, 29 éves, 1969 dec. 24-én, Bécs (tragikus szerencsétlenség)

Németországban:

Végh Vince, 39 éves, 1969 jan. 21-én, Augsburg
Janda Agoston, 71 éves, 1969 jan. 24-én, Augsburg
Lindt Mihály, 1969 augusztusában, Hannover
Jakab Adám, 78 éves, 1970 január 31-én, Hannover

Svájcban:

Molnár Pál, 1969 jan. 30-án, Wetzikon

ELSŐÁLDÓZÓK

Austriában:

Berta András és Berta Piroška, 1969 dec. 26-án Bécsben

NYUGATNÉMETORSZÁGI

nagyvárosban, szép otthonban rendezett körülmények között egyedül élő, 56-os menekült, rk., házias kinevezett állami tisztviselő, 40-48 éves, komoly hozzáillő férfi ismeretségét keresi. Levelét várja: «Meleg Otthon» jellegű a Szerkesztőség címére.

Keresünk festőket

magasfeszültségű vonalak oszlopainak befestésére
A munka márciustól októberig tart
Kitűnő fizetéssel
Írásbeli jelentkezést
kérünk francia nyelven
vagy személyes megjelenést
a következő címen:
ANC. Ets. LOUIS & Cie
14, rue des Foulons, B. P. 125
59 - DOUAI

Magyar ajándéktárgyak —

Különleges Pulloverek és Cocktail ruhák —
a legújabb divatészkerek és divatkellékek
nagy választékban a

«Boutique Liviában»

Forchstr 16. — 8008 Zürich
(Kreuzplatz-nál). Tel. (051) 34 17 88

Magyar levelező-tanfolyam

Norvégiában kb. 1200 magyar él — szétszórva 20 kis városban. A távolságok nagyok, az utazási lehetőségek viszont korlátozottak. Osloban csupán 100 magyar család él, legtöbbször a városok kívül 30-40 km körzetben. Csak azok tudnak rendszeresen eljárni a magyar összejövetelekre, akiknek autójuk van.

Vezetők hiányában csak Osloban tudunk rendszeresen foglalkozni a magyar gyerekekkel. Itt minden szombat délután 20-25 magyar gyerek van együtt. A program: játék, magyar nyelv s történelem, ének, tánc, magyar népművészet és cserkészképzés. Legjobban a cserkészlet (egyenruha, kirándulás, tábor stb.) vonzza és lelkesíti a gyerekeket, ezért a foglalkozásokat cserkészletben tartjuk. Minden évben rendezünk egy táboros is 25-30 gyerekkel.

A gyerekek nagyrésze jobban ért s beszél norvégul, mint magyarul, hiszen norvég iskolába járnak. Ezt a legnagyobb megértéssel kell kezelnünk. Semmit sem segítene a szemrehányás s a szülők hibáztatása azért, mert a gyermekek nem tudnak jól magyarul. Csak a kedvüket szegné a túlzott követelés. Külön nehézséget jelent, hogy a gyerekekkel nem lehet korosztályonként foglalkozni, egy csoportban vannak héttől tizenéves korig. Mindig a kisebbekhez kell alkalmazkodnunk. Többnyire két nyelven kell elmagyarázni nekik mindent, norvégul s magyarul. Mindez dupla munkát s időt vesz igénybe, de megéri a fáradságot.

A szülők kérték, hogy az Oslótól távol élő gyerekekkel is foglalkozzunk levelezés formájában. Sokan azt mondták, hogy ez lehetetlen, mégis megpróbáltuk. Az első felhívásra 65 gyermek jelentkezett. A levelező tanfolyamot tavaly januárban kezdtük — kísérletképpen. Az első két levelet csak a szülők segítségével tudták elolvasni és megérteni. A továbbiakra már önállóan is tudtak válaszolni. A válaszok meglepően jól sikerültek. Tavaly 6 levelet küldtünk, havonként egyet, júniusig. A válaszokból sok gyakorlati tapasztalatot nyertünk. A leveleket még egyszerűbben, a gyerekek képességeinek s érdeklődésének megfelelően lehet készíteni.

A levelezést most kezdjük újra, ismét 6 levelet kapnak a gyerekek az iskolaév végéig. A gyerekek maguk lelkesednek érte s ők maguk kívánják a levelező-tanfolyamot. A szülők is igen hála-lásak s elégedettek az eredménnyel. A levelezés felébresztette a gyerekekben a vágyat, hogy jól megtanuljanak magyarul, lekötötte a figyelmüket s értékes foglalkozást adott nekik. Külön büszkéik is voltak még arra, hogy minden hónapban név-reszülő levelet kaptak! A szülők szerint a gyerekek fél év alatt többet tanultak magyarul a levelekből, mint otthon hosszú évek során. Most csupán azt kérjük, hogy a magyar szöveg mellé még több norvég fordítást illetve magyarázatot is adjunk, mert így a gyerekek nagyobb érdeklődéssel olvassák s önállóan — a szüleik segítségével nélkül is — el tudják készíteni a vázlatokat.

A leveleket úgy fogalmazzuk, hogy a gyerekek a válaszokat is ki tudják azokból olvasni. A lényeg az, hogy az olvasás és az írás útján foglalkozzanak a magyar nyelvvel. Így tanulnak leg-többet. A válaszlevelekben 7-8 kérdés van, ezek között legalább kettő, amire rajzolással kell válaszolni. A rajzolás színes ceruzával! — a legnagyobb élvezet számukra.

A válaszleveleket karácsony előtt felülvizsgál-tuk és pontozással kiértékeljük. Minden helyesen megválaszolt kérdés egy jó pont; a hiányos vá-lasz fél pont. Akik hibásan válaszoltak valamelyik kérdésre, azok külön levelet kaptak, amely-ben kijavítottuk a hibákat. A kérdésekre újra vá-laszolni kellett, amit szívesen megtettek. Az első három, a legjobb ponteredménnyel, jutalmat kapott: könyveket s játékokat.

*

Reméljük, hogy az idej sorozat még jobban sikerül. A leveleket — mutatis mutandis — más országokban is fel lehet használni, amint pl. Ame-rikában több helyen máris elkezdtek. Sok mun-kával jár, de megéri. A szülők ebben az évben anyagilag is hozzájárultak a postaköltségekhez, mindnyájan nagyon várják a leveleket.

TERESCSENYI AGOSTON S. J.

...für alle guten
Einkäufe

RHEINBRÜCKE

BASEL

LIESTAL

«Mosogatóból milliomos»

Az élet addig szép és elviselhető, amíg az embernek terve van, mert így van célja. Lendülettel és elerővel tett tanúbizonyságot egy németországi honfitársunk, aki bár zseni fiatal-ságát régen elhagyta, a würzburgi egyetemén mégis doktori címet kapott. A komoly tudományos munka itt fekszik előttem. Az ifjú doktor önéletrajzából kitér, hogy a magas kitüntetést nem ingyen adták neki. Dolgozott, komolyan és kitartóan. A komoly tudományos munkát, amely német nyelven került nyomdába, két magyar szó vezet be: édesanyámnak, szeretettel. Feltételezhető, hogy honfitársunk munkáját nem vette könnyelműen, hanem a kivitelezést a legpróbb részletekben megtervezte.

Ez nem egyedülálló példa. Más vonalon is vannak tervező magyarok. Gyakran előfordul, hogy különösen a kezdők jönnek hozzám gondjaikkal. Az ilyen látogatások alkalmából mindig megállapítottam, hogy túl a gyökértelenség első gondjain, mindenki tervez: sokat, szépet és emberi módon. Ezek a tervek egészen arészletekbe hatolnak, felölelik az egész életet és nemcsak a jelen lakás, TV-, vagy kocsijá problémája a lényeg, hanem az öregkori biztos megélhetés is ide tartozik. Éber magatartás ez, mint az evangéliumi okos szolga előrelátó viselkedése. Vanak Amerikát megjárt, megöszült nyugdíjasok is, akiknek egy élet után más tervük nincsen, mint valahol a Fertő partján egy kis faluban letelepedni és ott tölteni az élet estét.

A példák

A Pfeiffer kiadó (München) egyik új könyve (Wege zum Berufserfolg) megállapítja, ha az életben sikert elért emberek életrajzát közös cím alá akarjuk rendezni, ez kerülne az első lapra: «Mosogatóból milliomos». Minden fiatal és nem fiatal lelket megragadják a páratlanul szorgalmas és szerencsés típusok alakja, de keveset ösztökél közülük a követésre. Minden józan emberben kialakul a vélemény, hogy a magatartás: tervezni, fáradhatatlanul dolgozni, sikert aratni és milliomosnak lenni tulajdonképpen négy különböző fogalom. Ha valamelyik fiatal Henry Ford példáját szeretné követni, álmódú lenne és biztosra vehetnénk, hogy a valóságot mérlegelő szemlélet talaja kicsúszott lába alól. Sokkal célra-vezetőbb, ha a fiatalok a siker érdekében tekinteteket környezetük lehetőségeire irányítják. Egy

jó példakép kiválasztása abból a környezetből, amelyben élünk, az első lépés a siker felé. Azért talán a mesésen sikeres életkéből is lehet valamit tanulni: mindent lépésről lépésre tenni, a falakat lehetőleg nem homokra, hanem komoly alapra kell építeni. A mai fejlődött életben egy példakép már nem is elegendő, több kiemelkedő egyéniség tulajdonságát kell lencse alá helyezni, ellesni tőlük a legjobbat és legszebbet.

Igen-t az életnek

Az iskolaév feletjén sok fiatal kérdezi: hová, merre, mit és hol? Az iskola elhagyása, a záró-bizonyítvány és egy kedvelt pályára követése még nem oldotta meg a hivatásválasztás problémáját. A mai időben, inkább mint máskor, sok fiatalat visszariaszt a tudat, hogy az iskola után, a továbbképzés idején is alárendelt szerepet kell vállalni. Amíg a padok közé voltak szorítva, az iskolában, bábnak érezték magukat, akiket ide-oda lehetett dobálni, rángatni és csak az utolsó napra vártak, hogy ez az alárendelt helyzet megszűnjön. A tapasztalat azonban azt mutatja, hogy az alárendelt viszony fenn fog állni a továbbképzés idején is. Ha már a báb hasonlatánál vagyunk, világos, hogy a báb helyzete nem javul, nem szabadul fel, ha már nem törődnek vele, vagy a sarokba állítják. A báb legnagyobb tragédiája az, hogy helyzetét nem tudja egy világos és tudatos IGEN-nel elfogadni.

Különböztetve valamilyen alárendelt viszonyban élünk. Ebben a helyzetben két oldalról is veszélynek lehetünk kitéve: először, ha az áhított szabadságot és függetlenséget erőszakos, durva rántással akarjuk megszerezni, vagy ha adott helyzetünkben lemondunk minden egyéni tervezésről és csak hagyjuk, hogy történjen velünk valami és a véletlen eszközei legyünk. Mindkettő helytelen és felelőtlen magatartás. Akkor cselekszünk helyesen, ha az étellel szemben kimondjuk a nagy IGEN-t. Gyakorlatilag ez azt jelenti, hogy életünket nem összedobált, elemekből alakult halomnak, hanem szerves egységnek képzeljük el, amelynek kialakításában sem magunktól, sem embertársainktól nem távolodunk el, hanem inkább egymásra találunk. Főmérnök és éjjeliőr. Talán nem is vesznek tudomást egymás létezéséről és mégis egymásért dolgoznak. Kockára tehetik egymás létét. Az egyik hanyagsága a másik életébe kerülhet.

Egymással egymásért

Ezért olyan fontos, hogy minden ember, ott ahová az élet helyezte, keresse hivatása értelmét és fölfedezze maga mellett az embert. Munkáját ne szükséges rossznak, hanem szerves résznek képzelje el, amely nem vak és iránytalan, hanem egy egységnek alkotója. Csak így tudjuk értékünk nagyságát meglátni, szépnek tartani és az alárendeltséget nem tehernek, hanem hasznos eszköznek felfogni.

A kiemelkedő egyéniségek ezen a téren óriási eredményt értek el. Rájöttek, hogy az életben minden attól függ, tudnak-e egymásért dolgozni! Számukra mások igénye volt a döntő és azt való-sították meg teljes egészségben. Ezzel be is lehetne fejezni a rövid eszmefuttatást, a sikeres élet és hivatás minden lényeges szempontja előttünk van. Talán még meg lehetne toldani azzal, hogy a rest és az önző az életben soha nem fog sikeresen élni. Az első megelégszik azzal, hogy nap-ról-napra éljen, a másik pedig nem hajlandó adni senkinek semmit és így abba a lehetetlen helyzetbe kerülnek, hogy nem veszik észre, hogy a társadalom számára hasznosak is lehetnének.

Természetesen a pályaválasztás előtt a siker érdekében mindenki jól teszi, ha Istentől is világosságot kér. Végeredményben általa kerülünk az élet útjára és neki sem közömbös, hogyan megyünk ezen az úton végig...

P. SZÓKE JÁNOS

Nagy Ferenc

Február 11-én elhunyt Budapesten Nagy Ferenc, a felvidéki Hanza szövetkezeti központ egykori vezérigazgatója, aki 1896-ban Csallóköz somorján született. Az első világháború után néhány falusi pap, tanító, ügyvéd és kisgazda megalakítja Galántán a felvidéki magyarság Hanza-szövetkezeteinek központját, amelynek vezérigazgatója Nagy Ferenc lett. Az ő lelkes és szakszerű munkájának köszönhető elsősorban, hogy a szerény kezdeményezés az évek során hatalmas szövetkezeti hálózattá épült ki, amelynek úgyszólván minden felvidéki magyar faluban volt helyi szer-vezete.

A szövetkezet fontos tevékenységet fejtett ki a szövetkezeti munka különböző ágazataiban a felvidéki magyarság gazdasági megsegítése érdekében, így megszervezte a beszerzést és értékesítést, olcsó vetőmagot szerzett tagjai számára, szövetkezeti boltokat létesített, fokozatosan kiépítette a gyümölcs-, zöldség-, tej-, tejtermék-, baromfi-, toll- és tojásfelvásárlást. Márkázott tojást szállított Csehszlovákia minden részébe, sőt külföldre is. Galántán konzervgyárat, szesz-főzdét, hűtőházat létesített, Pozsonyban bankot alapított, ahol a magyar kisgazdák és kisiparosok előnyös feltételek mellett kölcsönt vehettek fel.

A Hanza egymásután vásárolta meg a falusi kocsmákat, amelyeket kultúrházakká alakított át és ezek voltak a magyar művelődés, műkedvelő színjátszás gócpontjai. Nagylelősen támogatta a magyar kulturális mozgalmakat, főiskolák egyesületeket, a pozsonyi, prágai, brünni diákmenzákát, a kisebbségi magyar sajtót. A Hanza tőké-jével és támogatásával Galántán egyházi könyvkiadó vállalat alakult Szent Ágoston Társulat néven, amely magyar hittankönyveket és egyéb sajtótermékeket adott ki. Szakember-utánpótlás céljából több fiatalot küldött ki Dániába tanulmányútra, hogy elsajátítsák az ottani mintaszerű szövetkezetek munkamódszereit és azokat otthon hasznosíthassák.

Felemelő élmény volt a Hanza évi közgyűlésén résztvenni, amikor Galántán zöld lombsátor alatt, terített asztal mellett, csizmás magyar kisgazdák tanácskoztak, terveztek, döntöttek saját szövetkezeti mozgalmukról.

1944-ben Nagy Ferencet a nyilasok letartóztatták. 1945-ben újabb zaklatásnak volt kitéve s megint börtönbe került, ahonnan sikerült Magyarországra menekülnie. Először Törökbalinton, majd Budapesten élt teljes visszavonultságban. Az utóbbi években egymásután vesztette el Lausanne-ban élő asszonyát, majd fiát. Keresztény türellemmel viselte a súlyos családi megpróbáltatások és a mellőzés keresztjét. Halálát nemcsak özvegye, leánya és unokái gyászolják, hanem velük a nagy család; az egész magyar-ság is.

Nagy Ferenc lelkes, önzetlen, nagy képzettségű és puritán egyénisége példát mutat mind-nyájunknak arra, hogy milyen óriási erkölcsi és gazdasági erőt képvisel a kisemberek össze-fogása és önségeje.

IKVAY LÁSZLÓ

Légy figyelmes!

A nő hajlamainak megfelelően, szinte másban él. Bár ismeri önmaga belső értékeit, mégis arról nem annyira a saját ítélete győzi meg, mint inkább mások véleménye: azoké, akiket szeret, becsül, vagy akiknek érdeklődését maga felé kívánja fordítani.

Feleséged téged választott élettársul, hozzád ment feleségül. Valamit vár tőled, valami benső vonzalom fűzte hozzád már házasságot előtt is. Rád építette boldogságát. Erthetően tőled várja a legtöbbet.

Ha becsülöd feleségedet és ezt ki is fejezed, mindkettőtök boldogságát építed. Általában arra szoktunk gondolni, akit szeretünk. Akit szeretünk, azt sokszor felkeressük, annak írunk. Aki-re többször gondolunk, azt becsüljük, személyét valamilyen szempontból fontosnak tartjuk. Ezt ki is fejezzük.

Feleséged sem gondolhat másra, mint értékelő szeretetedre, amikor jelét adod ennek a nagyra-becsülésnek. Úton vagy, nyaralsz. Irj feleséged-nek csak egy üdvözlő lapot. Ha megleheted, hívd fel őt telefonon — munkaközben is, vagy más-honnan.

Ha eltávozol otthonról, légy figyelmes: utolsó tekinteted neki szóljon. Ha hazaérsz, őt keresd először, köszöntés melegen. Ezekkel az apróságokkal hatékonyan érezteted személyének fontosságát. Boldogságát növelj apró ajándékok átnyújtásával is.

Nem kell sok pénz ahhoz, hogy feleségednek örömet és boldogságot szerezz. Nem az a vásárolt kis emlék értékes számára, hanem a megemlékezésért boldog, mert te itt is, ott is rágondoltál, megemlékeztél róla, kedveskedtél neki. Természetesen izlésének, igényének megfelelően válogasd meg ajándékodat.

Nagyrabecsülésed kinyilvánítását különösen a neki kedves személyek előtt — szülei, gyermekei, barátai — és a legkedvesebb emlékünnepek alkalmával sűrítés és fokozd. Ilyenkor erősebben hat lelkére figyelmeséged, megbecsülésed és kimutatott szereteted.

Nem lesz számára sem érdektelen, hogy nemcsak magatok között, hanem mások előtt is kinyilvánítod: benne megtalálod örömet és boldogságot. Es mibe kerül ez neked? Talán csak egy mondatba mindössze. Vele évek örömet megalapozod és megerősíted.

Születés, névnap, házassági évfordulók és egyéb ünnepek mind alkalmasak arra, hogy négy-szemközt, de a meghívottak és az ünneplők előtt is, kifejezd boldogságodat, békédet, amit neked ő szerzett.

R. M.

Biztos megélhetés céljából zongoratanári állást keres, vagy zenciskolát szervezne prágai és budapesti zeneművészeti főiskolán szerzett oklevéllel rendelkező, magyarul, franciául, németül és szlovákul beszélő többgyermekes családanya bármelyik országban.
Cím a kiadóban.

MAGYAR FÉRFI IMÁJA A PAPOKÉRT

Szívesen közre adjuk egyik külföldön élő magyar honfitársunk alábbi imáját a magyar lelkipásztorok papságért. «Az Életünk decemberi számában — írja levelében — olvastam egy figyelemre méltó cikket «Pakjaink» címmel. A rövid írás nagyon gondolatébresztően hatott rám. Az itt mellékelt imában foglaltam össze akkor támadt gondolataimat».

Urunk, adj jó papokat nekünk,
Ne olyanokat, amelyeket megérdemlünk.
A kik hivatásuk fennségét átérzik
és azt nem saját fényüknek tekintik.
A kik Noked szolgálni szeretnének
és nem uralkodni akarnak helyetted.
A kik a Te igazságaidat hirdetik
és nem saját igazságaidat terjesztik.
A kik a Te akaratodat kutatják
és nem a sajátjukat erőltetik ránk.
A kik nem szégyellnek Rólad mindenütt
beszélni.
de tudnak tapintatosan magukról hallgatni.
A kik nem akkor nyugtalanok, ha Miattad
őket éri bántás,
hanem mikor miattuk Téged ér ócsárlás.
A kik hiszik mindazt, amit tanítottál
s azt nemcsak velünk elhithetnek akarják.
A kik nem velünk versengve gyűjtik
az anyagiakat,
hanem velünk együtt járnak a göröngyös
utakat.

**

Végül kérünk, Urunk, engedd megérteni,
hogy ők is csak emberek s
Hogy ők is minél jobban megértsek:
Mi bennük keressük jóságos arcod fényét.

Tűz Tamás TÜKÖRBEN JÁTSZIK A KÉZ.

Aki bebarangolta a félvilágot s megfürdött egy félvilág irodalmában, az eltűnik azon, hogy kimondottan a szépirodalom terén bármely más néppel összehasonlítva milyen sok a magyar pap-költő s mennyire kevés a prózaíró. A század nagy katolikus triászából már csak Mécs László él, aki a magyar katolicizmus nagy temetőjében is még megrendítő és örökszerű sarkkövet farag versben, de a legújabb papi költőnemzedék élén szinte verhetetlenül Tűz Tamás halad. A legér-zékenyebb költő, aki mindenre reagál, a meta-fizikai gondolatoktól a szennyes utcák triviális beszédmodoráig, a kiábrándult ember cinikus hajlamától a szavak varázslatos zenéjéig. Szinte virtuskodik, hogy bebizonyítsa, mennyi hajlé-konyság, ritmus, tánc, zené van az alapjában hangsúlytalan magyar nyelvben. Úgy megrésze-gül a szavak zenéjétől, hogy némely versében már nincs is gondolat, kép, rögzített hangulat, csak a színpompás szavak kitorése, kavargása, dárídózása, viharos tobzódása. Áttör és letör minden eddig használt formát s egy valóságos nyelvújító pózában jelenik meg. Amilyen gazdag, pazar a nyelve, olyan gazdag ez a most megje-lent hatodik verskötete. Valami 200 vers zuhog benne, a finoman metszett vallásos költemények-től egy meghomlott világ kakofoniájáig. Vallásos költészetében külön drágagyöngyök Mária-versei.

NYISZTOR ZOLTÁN

MÁJUS KIRÁLYNŐJE

Tűz Tamás verse

Reggel bukkantam lány nevedre:
Friss szellő hozta s kékszín ég.
Tükrén villódzott rám nevetve
Mint ifjú zászló s drága kép.

A fák menete tündöklő volt:
Elől a nyárfák vad sora,
Majd tejjehéren mint kelő hold
Szűz nyírfák suhantak tova.

A kakukfű épp hogy zsendült,
Még rejtegette illatát,
De már harsogva szélbe lendült
A szenvedélyes gyöngyvírág.

Egy gyermeket láttam szökellni
S egy ugránczó kisgidát.
Nyugton nem ült a tájon semmi,
Bókolt, bimbózott minden ág.

Csak Te voltál nyugodt és hatalmas:
Királynő minden táj felett.
Arcod az ég színétől hamvas
S örök tavaszba tűnt szemed.

MEGJELENT

Tűz Tamás
új verseskötete

TÜKÖRBEN JÁTSZIK A KÉZ

ÁRA 5 dollár

(postaköltséggel együtt)

Megrendelhető az összeg beküldésével
a szerző címén:

Tűz Tamás,
Via del Casaleto 481
00151 Roma, Italia

a HOLÉCZY-EGYÜTTES

a téli hónapokban

a Hotel «Gregory»-ban

(Militär-Langstr. sarok)
játsszik.

Asztalrendelés: Tel. (051) 23 22 02

Elérhető: a 31-es trolibuszon
a Hauptbahnhof-tól

Minden csütörtökön magyar műsor!

Keresünk

valódi vagy átképzett

SZERSZÁMLAKATOSOKAT SZERSZÁMKÉSZÍTŐKET

nagy karosszéria
szerszámok gyártásához.

Csak valóban kitanult szakemberek jelent-kezzenek, legalább 50 % német nyelv tudással!

6 hét próbaidő, véglegesítés után
lakásszerzésben is segítünk.

Dr. MELEGHY K. G.

Werkzeugbau und Presswerk
5070 BERGISCH GLADBACH

Hozzászólás a holland kísérlethez

Kedves Főszerkesztő Úr!

Fogadja hálás köszönetemet, hogy az Életünk februári számában egy valóban aktuális témáról olvashattam: «Holland javaslat — holland kísérlet». A többségben baloldali világi sajtónak nagyon kapóra jött a hír: nézeteltérés az egyházban, szakadás a Szentszék és a holland klérus között. Ha ilyen címszavakat olvas az ember, felvetődik a kérdés, a külföldön élő magyarságnak hány százaléka olvas tisztán egyházi jellegű sajtót, amiben a tényleges helyzetről tárgyilagosan tájékozódhatik. Ezen a ponton tölthet be az Életünk nagyon fontos hivatást. Sajnos, az idevonatkozó cikke sok olyan mellékkörülményre nem mutatott rá, amely nélkül viszont a holland pasztorális zsinatról nem kaphatunk teljes képet. Bár nem érzem magam hivatottnak e kérdésben állást foglalni, mégis jónak látom, néhány gondolatot a holland zsinati légkörre rávilágítani.

Dr. H. van Dijk S. C. J. nijmegeni teológus, zsinati megfigyelő a holland zsinat résztvevőinek többségét így jellemzi: «Kiküldöttek, akiknek a papság és püspökség nem jelent semmit, 'keresztények', akik számára nincs túlvilág, akiknek a Credo egy semmitmondó formáság, akiknél a kereszténységnek igazságokhoz és igazsághoz semmi köze sincs, akiknek Mohamed vagy Buddha épp oly fontos mint Jézus Krisztus.»

A noordwijkerhouti pasztorális zsinat általános közismert témája volt a celibátus. Kétség-telen, ez a kérdés még nincs sem megvitatva sem megoldva. A holland zsinatnak megvolt a lehetősége, esélye, új, talán döntő érveket felhozni ezzel kapcsolatban. De elvetették ezt és a szakszerű vita és érvelés helyett a küldöttek nagyrésze a napisajtó nézeteit tények gyanánt

dobta az asztalra. Mindenki írt arról, hogy a küldöttek többsége a celibátus ellen szavazott, de arról viszont senki, hogy 1500 holland pap ugyanakkor egy votumot hozott nyilvánosságra a papi nőtlenség mellett. De ezt a püspökök figyelmeztetésével együtt egy kézmozdulattal lesöpörték az asztalról.

A holland zsinatnak a sajtó által alig ismertett témája a szerzetesekről szól: A szerzetesek helye és működése a társadalomban. Már a szociológiai vagy jobban szociálidológiai megnevezés is rámutat a tárgyalás irányvonalára. Lelki elmélyülés, személyes találkozás Istennel, Krisztussal? Erről alig lehetett valamit hallani. A szerzetesség célja szerintük sokkal inkább önmagunkat megtalálni mint Istent. De miért egyáltalában szerzetesek? Teljes önátadás, ez a fogalom épp úgy nem szerepelt mint a kereszt az üdvözhöz értelemben. Elhangzott ilyen felszólalás is a szerzetesség céljáról: «A szerzetesek mint káder segíthetnek a jelen társadalmi felépítést megváltoztatni és a jóléti társadalom mai fennálló rendjét felszámolni.» Szóba került a szerzetesrendek demokratizálása, belső rendjüknek gyökeres megváltoztatása. Megszüntetni a rend-, és tartományfőnökségeket, minden egyes kolostor legyen önálló egység. Az egyik zsinati résztvevő felszólalása így hangzott: «Nem tudok hozzászólni, mert nincs szakismeretem.» Ez a mondat önmagáért beszél.

Feltűnő, hogy a holland zsinaton mélyreható szakmai vita alig volt. A tervezetek nagyon későn kerültek kiosztásra; nem volt idő felkészülni a vitára. Az egyik ilyen a papságról szóló tervezet így hangzott: «Aki a lelkiismeretével nem tudja összeegyeztetni a katolikus hit alapigazságait, mondjon le átmenetileg a papi «hivatal»

Rövid egyházi hírek

Afrikában, Ázsiában és Latinamerikában a leprások száma még mindig meghaladja a 11 milliót. Közülük csak 4 milliót tudnak orvosi és szociális ellátásban részesíteni. A nemrég megtartott 17. Lepra-világnap alkalmából felszólították a világ lakosságát, adományaival segítse a világ 208 lepraállandóságának munkáját.

Lengyelországban jelenleg 5327 teológus készül a papi pályára. Közülük 743 az elmúlt év őszén kezdte meg tanulmányait Lengyelország 25 szemináriumának egyikében.

Suenens belga kardinális és Ramsey anglikán érsek közösen elnököl New Yorkban március 10-12. között, a keresztény egyházak jövőjéről rendezendő szemináriumon. Az episzkopális egyházak 85 püspöke is bejelentette részvételét. A megbeszélések zártkörűek lesznek.

A spanyol Lerida város püspöki palotáját egyházművészeti múzeummal alakítják át, ahol oltárokat, festményeket, egyházművészeti tárgyakat állítanak ki. Számos egyházi műkincs bemutatására eddig helyhiány miatt nem kerülhetett sor.

1980-ig 20.000-rel csökken a német Caritas szolgálatában álló szerzetesnővérek száma. Pótlásukra a szerzetesbelépők csekély száma miatt nem kerülhet sor.

Anglia és Wales katolikus és anglikán egyházai az idén emlékeznek a szenttéavatott Beckett Tamás meggyilkolásának 600. évfordulójára. Az ünnepségek július első felében Canterburyben lesznek. E székesegyház egyik oldalkápolnájában gyilkolta meg Beckett Tamást 1170 december 29-én II. Henrik király négy lovagja.

Keletnémetországban az iskolaköteles gyermekek 96,2% -a vesz részt az úttörő mozgalomban — jelenti a Pädagogik c. folyóirat legújabb száma. Az FDJ-ban, amely a 13-15 éveseket tömöríti, 1,8 millió gyermek vesz részt.

A halászzal foglalkozók szociális és lelki-pásztori ellátásáról Bayonneban tartottak konferenciát az európai országok és körzetek igazgatói.

Újabb 29 katolikus misszionárius áll kiutasítás előtt az afrikai Nigériában, köztük Owerri püspöke is, akit jelenleg börtönben tartanak fogva. Nemrégiben 52 tagból álló csoportnak kellett az országot rövid időn belül elhagynia.

A Vatikánban befejeződött egy amerikai TV-társaság dokumentációs filmjének forgatása. Ez volt az első eset, hogy a Vatikán ilyen átfogó felvételekhez beleegyezését adta. A filmet főleg a Szent Péter bazilikában és a grottákban forgatták, s a bazilika keletkezését, történetét és jelentőségét kívánják bemutatni. Elbeszélőként több neves színész szerepelt, köztük az angol Orson Welles is.

A svéd parlament több tagja Camara brazil érseket ajánlotta az idei Béke-Nobel díjra. Elha-

tározásukat azzal indokolták, hogy az érsek példamutató szerepet vállalt hazájában a szegénység elleni és a szociális igazságokért folytatott küzdelemben.

Szenttéavatásra kerül sor június 21-én a Szent Péter bazilikában, közölte a Szentatyta Sibenik jugoszláv város püspökével, Nicola Tavelics, a horvátok nagy tiszteletben álló vértanúja 1391-ben szenvedett tűzhalt a szaracénok elleni hadjárat során. Halála színhelyén ma a híres Omar-mosé áll. Ő lesz az első horvát származású szent, akit a horvát egyház 1300 éves története során a szentek sorába emeltet. A boldogáavatás még XIII. Leo pápa uralkodása idején történt.

Ugyancsak beleegyezését adta a Szentszék, hogy megnyissák az 1968-ban elhunyt stigmatizált kapucinus, Pater Pio szenttéavatási eljárását. P. Pio 50 éven át működött és élt Manfredonia olasz városkában. Az egyházmegyei vizsgálatok eredményét később a rituskongregációhoz továbbítják.

Jézus Társaságának tagjai, vagyis a jezsuiták — a legújabb adatok szerint — 4.672 kiképző központot vezetnek. 11.595 páter tanít más tanítókkal együtt 12.595 elemi iskolában, 1.059 közép- felsőfokú oktatási intézményekben 1,3 millió tanuló.

Az idei németországi katolikus napokat a rajna-pszalzi Trier városában tartják. A mainzi parlament erre a célra 400 ezer DM segély juttatását hagyta jóvá.

Az apostolok története című filmet Hamburgban szinkronizálják és a németnyelvű közönségnek négy folytatásban sugározzák, valószínűleg még a Nagyhetét folyamán. A filmet, amely olasz, francia, spanyol és német koprodukció, Rómában, Délolaszországban és Tunéziában forgatták.

Az Egyház történetében első ízben kerül sor női egyháztanítók kinevezésére. Az ünnepélyes bejelentésre még ebben az évben sorkerül, a dátum pontos meghatározását a pápa magának tartotta fenn. A két egyháztanító az olasz Sziénai Szent Katalin és a spanyol Avilai Szent Terézia lesz.

1970-ben Beethoven születésének 200. évfordulója alkalmából a EBU, a nyugateurópai rádiók szervezete a nagy zeneszerző minden művét újból felveszi és nemzetközi használatra rendelkezésre bocsátja. Kapcsolatba kíván lépni az OIRT-tal, a kelet-európai országok rádió társaságaival, hogy így a világ minden országával programcsere jöhessen létre.

A 3. nemzetközi szlavisztikai kongresszust az idén Salzburgban és Regensburgban tartják. Úgy hírlik, hogy a kongresszusra a pápa személyes legátust küld és üzenetet intéz. Az ünnepi istentiszteleten résztvesznek a Rómával egyesült keleti egyházak képviselői, valamint a konstantinápolyi ökumenikus patriarchatus képviselője is.

gyakorlásáról.» Feltűnő volt még a holland zsinaton a hit alapigazságainak teljes elmosódása. «Ki merészelné eldönteni, hogy mi tartozik és mi nem a hit alapigazságaihoz?» «Kényszeríthető-e egy pap a lemondásra, ha az alapigazságokat tagadja?»

Felvetődik még a kérdés: képviseli-e a pasztorális zsinat a holland katolikusok többségét? «Még nem, — válaszol van Dijk — de csakhamar megváltozhatik a helyzet, ha a sajtó továbbra is olyan erővel és egyoldalúsággal tájékoztatja a hívő népet.» Ugyancsak ő állapítja meg, de más megfigyelő véleménye is, hogy a holland pasztorális zsinaton inkább az érzelmi elem jutott érvényre és nem a józan érvelés. Mivel ezt a megállapítást a sajtóbeszámolókra is vonatkoztathatjuk, szükségesnek tartottam, hogy nyilvánosságot kapjon az érem másik oldala is legalább az Életünk hasábjain.

SENNYÉY TAMÁS

D - 6800 Mannheim 1
Richard Wagner Str. 8.

Szerezzen örömet

rokonainak, barátainak
magyar könyvekkel — hanglemezekkel!

Március 18. Sándor — Március 19. József
Március 29. -30. Húsvét

Zilagy: A Dukay család I-III. DM
(Ararát) 10 % eng. (újdonság) 58.50

Zilagy: Halálos tavasz 6.—

Zilagy: Két fogoly 16.—

Zilagy: A lélek kialszik 9.—

Zilagy: Valamit visz a víz 8.—

Erdős R.: A nagy sikoly 11.—

Erdős R.: Santerra bíboros (újd.) 12.—

Cronin: Réztábla a kapu alatt 11.—

Cronin: Ezt látják a csillagok 20.—

Bromfield: Árvíz Indiában 20.—

Gárdonyi: Göre Gábor 6.—

Dr. Szendei: Orvos a családban 16.—

Timár: Német nyelvkönyv

I-II. (Kezdő - Haladó) 17.—

Kenneth: Május Manhattanben 22.—

Hanglemezekben Európában

a legnagyobb választék!!

A 2755 50 cm: János vitéz egyveleg 17.—

LPX 1194 30 cm:

Kodály: Hány János Szvit, Galántai

táncok, Marosszéki táncok,

Vez.: Ferencsik János 17.—

Kérje díjtalan könyv és hanglemez

katalógusunkat!

S. Katko

Musica Hungarica

8 München 13, Agnesstr 45.

Tel. 370-911

Hazai hentesáru

1 kg szárazkolbász 9.60

1 kg szalámi 12.—

1 kg véreshurka 6.—

1 kg májashurka 6.—

1 kg paprikás szalonna 5.—

1 kg disznósajt 7.—

25.— DM-től portómentes szállítás.

Taubel Mihály

hentesmester

6710 Frankenthal/Pfalz

Peter-Rosegger-Str. 3

Tel. (06233) 92 58

Gazdag János hentesmester

Bern, Kramgasse 19. Tel. (031) 22 21 02

Új hentesüzletünkben (3 házzal lejjebb régi üzletünkötől) mindent megkaphat.

Magyaros hentesáruk, disznótoros véres-

májashurka és süttökölbász állandóan.

Magyar borok és pálinkák s mindenfajta

magyaros konzerváru.

Zsírakció: 1 kg 2.— Sfr.

Ajándékozza meg otthoni hozzátartozóit

zsírakcióval!

Lapzárta a hónap 15-én. Hirdetéseket pedig csak a hónap 12-ig fogadunk el!

Kész magyar konzervek — saját gyártmányú marhapörkölt — magyar csirke és kacska — mindenféle friss hús és füstöltáru — kirándulásra turista szalámi kapható

Manczal és Tsa.

családi Rt.

hentesüzletében.

Továbbá beszerezhető nálunk kiváló véres- májas hurka, süttökölbász és egyéb friss disznótoros áru!

Csak Svájc területére szállítunk!

Stockerstrasse 62. 8002 Zürich,

Tel. (051) 25 13 56

Meglévő üzletemhez

hentes és mészáros

szakmával rendelkező urat keresek társnak, vagy alkalmazottnak.

Pál Viktor

7031 Holzgerlingen

Brockenbergstr. 16

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja

Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:

Ungarische Buchdruckerei

9000 St.Gallen Gallusstr 41 (Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Postacsek: Zürich Nr 80 31481

Bankcsek: LLOYDS Bank

Europe LTD Zürich Nr 45.854

Előfizetés egy évre: 8.— svájci frank

Egyes szám ára 0.70 svájci frank

Életünk — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen

Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische Buch-

druckerei 9000 St.Gallen (Schweiz),

Gallusstr 41 Tel (071) 22 55 28

Bezugspreis jährlich: 8.— Sfr.

Életünk — Unser Leben

Verlag und Schriftleitung in der BRD.:

7000 Stuttgart O. Werastr 63

Fernruf: 45 37 86 Postcheckkonto: Ung.

Seelsorgeamt 2190 Postchechamt Stuttgart.

Verantwortlich: P. Szöke János

Erscheint monatlich

Bezugspreis jährlich: 8.— DM

Életünk (A Kereszt Népe)

(Het Kruisdragend Volk)

verschijnt maandelijks in Nederland

Administratie: Hobbemakade 51 Amster-

dam. Post giro: «A Kereszt Népe»

Amsterdam, Nr 1462200 Tel 020-736891

Redaktie: P. Matyasovich Henrik

Houtlan 4. Nijmegen

bijsdrage voor een jaar fl. 8.—

Életünk — Unser Leben

Verlag und Schriftleitung in der Schweiz:

9053 Teufen, App. «Fernblick»

Telephon: (071) 33 11 49

Postcheckkonto: Sparkassa der Adminis-

tration, St.Gallen, 90 636

Verantwortlich: Dr. Vecsey Lajos

Életünk — (Magyar Ház)

Megjelenik havonta — Verschijnt maan-

dellijs — Periodique mensuel

Szerkesztő és kiadó: P. Salamon László

Brüsszel 5. Gewijde Boomstraat 123.

123. rue de l'Arbre Bénit Bruxelles 5.

Tel. (02) 48 53 36

C.C.P.: «Magyar Ház» Nr. 68316 Bruxelles

Életünk — Notre Vie

9, rue des Deux Gares. Paris - 10.

Tel.: COM 74 32

Postacsek: Paris 13 419 37

Directeur de la Publication:

P. Dr. Ruzsik Vilmos Előfizetés egy

évre 12.— Fr Egyes szám ára 1.— Fr.

Ausztriai szerkesztők:

P. Dr. Radnai Tibor

1010 Wien, Stephansplatz 5.

Tel. 0222 52 00 222

Dr. Iván László 4020 Linz/Donau,

Senfelderstr. 6. Tel. 42 5 86.

Életünk

Redaktion für Skandinavien

Ungerska Sjalavarden

P. Solymár János S. J.

Drottningg. 88. B. ö. g.

11136 Stockholm C.

Tel.: 111636, Postgiro: 40 43 15.